

ПАТ “БАНК ВОСТОК”

**Фінансова звітність за Міжнародними
стандартами фінансової звітності
та звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2015 року

ЗМІСТ

Звіт незалежних аудиторів

Фінансова звітність

Звіт про фінансовий стан.....	1
Звіт про прибутки та збитки та інші сукупні доходи	2
Звіт про зміни капіталу.....	3
Звіт про рух грошових коштів	4

Примітки до фінансової звітності

1	Вступ	5
2	Умови, в яких працює Банк	5
3	Основні принципи облікової політики	6
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	16
5	Прийняття нових або переглянутих стандартів та тлумачень.....	17
6	Нові положення бухгалтерського обліку.....	17
7	Грошові кошти та їх еквіваленти.....	20
8	Залишки на рахунках у Національному банку України.....	20
9	Заборгованість інших банків	20
10	Кредити та аванси клієнтам	22
11	Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу.....	30
12	Приміщення, обладнання та нематеріальні активи.....	32
13	Заборгованість перед іншими банками.....	33
14	Поточні рахунки та депозити.....	34
15	Інші залучені кошти.....	35
16	Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	36
17	Субординований борг.....	36
18	Акціонерний капітал.....	37
19	Процентні доходи та витрати.....	37
20	Доходи та витрати за виплатами та комісійними.....	38
21	Інший операційний дохід	38
22	Адміністративні та інші операційні витрати.....	39
23	Податки на прибуток.....	39
24	Управління фінансовими ризиками	41
25	Управління капіталом	54
26	Умовні та інші зобов'язання	54
27	Взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань.....	57
28	Похідні фінансові інструменти	58
29	Справедлива вартість фінансових інструментів.....	59
30	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	63
31	Операції з пов'язаними сторонами.....	63
32	Події після закінчення звітного періоду	67

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

Акціонерам та Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК»:

Ми провели аудит поданої нижче фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» (далі – «Банк»), що складається із звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2015 року та звіту про прибутки та збитки та інші сукупні доходи, звіту про зміни капіталу і звіту про рух грошових коштів за 2015 фінансовий рік, а також опису основних принципів облікової політики та інших пояснювальних приміток до фінансової звітності.

Відповідальність керівництва за фінансову звітність

Керівництво Банку несе відповідальність за підготовку та достовірне подання цієї звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також за функціонування внутрішнього контролю у тому обсязі, в якому керівництво вважає за необхідне для забезпечення підготовки фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок.

Відповідальність аудиторів

Ми відповідаємо за висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до вимог Закону України «Про аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів аудиту, які прийнято в якості Національних стандартів аудиту (відповідно до рішень Аудиторської Палати України від 18 квітня 2003 року та від 29 грудня 2015 року). Ці стандарти вимагають від нас дотримання вимог етики, а також планування і проведення аудиту для отримання достатньої впевненості стосовно відсутності у окремій фінансовій звітності суттєвих викривлень.

Аудит передбачає проведення процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум та розкриття інформації у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від професійного судження аудитора, в тому числі від оцінки ризиків суттєвих викривлень у фінансовій звітності внаслідок помилки або шахрайства. При здійсненні оцінки ризиків аудитор розглядає систему внутрішнього контролю, що стосується підготовки і достовірного представлення організацією фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, доцільних за існуючих обставин, а не з метою надання висновку стосовно ефективності внутрішнього контролю організації. Аудит також включає оцінку відповідності застосування облікової політики та обґрунтованості облікових оцінок, здійснених керівництвом, а також оцінку загального представлення фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та відповідними і надають підстави для висловлення думки.

Висловлення думки

На нашу думку, подана нижче фінансова звітність достовірно відображає, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку на 31 грудня 2015 року та результати його діяльності і рух грошових коштів за 2015 фінансовий рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний Параграф

Ми звертаємо Вашу увагу на Примітку 2 до цієї фінансової звітності. Діяльність і операції Банку, так само як і діяльність інших компаній в Україні, перебувають і будуть перебувати найближчим часом під впливом триваючої невизначеності в економічному та політичному середовищі. Ми не вносимо застережень до нашої думки щодо цього аспекту.

LLC AF PricewaterhouseCoopers (Audit)

21 квітня 2016 року
м. Київ, Україна

Директор – член Дирекції, Л.С. Пахуча
Сертифікат аудитора банків № 0025,
виданий Аудиторською Палатою України,
чинний до 1 січня 2020 року

ПАТ "БАНК ВОСТОК"
Звіт про фінансовий стан

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2015 р.	31 грудня 2014 р.
АКТИВИ			
Грошові кошти	7	396 221	265 959
Залишки на рахунках у Національному банку України	8	270 256	130 302
Заборгованість інших банків	9	1 526 197	679 017
Кредити та аванси клієнтам	10	3 713 809	3 251 619
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	11	606 059	395
Передплата з поточного податку на прибуток		-	5 709
Відстрочений актив з податку на прибуток	23	-	3 307
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	12	38 504	32 446
Інші фінансові та нефінансові активи		30 272	22 453
ВСЬОГО АКТИВІВ		6 581 318	4 391 207
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед іншими банками	13	1 491 727	458 197
Поточні рахунки	14	2 815 615	2 150 886
Депозити	14	1 674 335	1 187 996
Інші залучені кошти	15	60 480	77 968
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	16	29 604	55 491
Поточні зобов'язання за податком на прибуток		793	-
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	23	2 134	-
Субординований борг	17	80 629	64 491
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		6 155 317	3 995 029
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	18	307 350	307 350
Нерозподілений прибуток		113 494	85 437
Резервний фонд	18	5 447	3 398
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(290)	(7)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		426 001	396 178
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		6 581 318	4 391 207

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 19 квітня 2016 року.

Мороховський Вадим Вікторович
Голова Правління

Сюскова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

ПАТ "БАНК ВОСТОК"

Звіт про прибутки та збитки та інші сукупні доходи

У тисячах гривень	Прим.	2015 рік	2014 рік
Процентні доходи	19	685 696	395 956
Процентні витрати	19	(427 896)	(243 193)
Чистий процентний дохід		257 800	152 763
Резерв на знецінення кредитів	10	(126 627)	(16 769)
Резерв на знецінення заборгованості інших банків	9	(63)	-
Чистий процентний дохід після вирахування резерву на знецінення кредитів і заборгованості інших банків		131 110	135 994
Доходи за виплатами та комісійними	20	124 562	67 046
Витрати за виплатами та комісійними	20	(34 869)	(21 241)
Збитки мінус прибутки від операцій з похідними фінансовими інструментами	28	(10 727)	(4 223)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою		121 944	99 887
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		10 377	4 995
Збиток від початкового визнання активів за ставкою нижче ринкової	10	(15 618)	-
Прибуток від початкового визнання зобов'язань за ставкою нижче ринкової		263	-
Збиток від реструктуризації кредитів	10	-	(30 077)
Інший операційний дохід	21	16 528	11 369
Адміністративні та інші операційні витрати	22	(275 382)	(202 141)
Прибуток до оподаткування		68 188	61 609
Податок на прибуток	23	(18 621)	(12 302)
ПРИБУТОК ЗА РІК		49 567	49 307
Інший сукупний дохід / (збиток):			
<i>Статті, які надалі можуть бути перекласифіковані в склад прибутку або збитків</i>			
Інвестиції, які є в наявності для продажу:			
- Збитки мінус прибутки від зміни у справедливій вартості		(345)	(8)
Податок на прибуток, відображений безпосередньо в іншому сукупному доході		62	1
Інший сукупний дохід за рік		(283)	(7)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		49 284	49 300

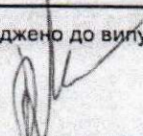
Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 19 квітня 2016 року.

Мороховський Вадим Вікторович
Голова ПравлінняСюскова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

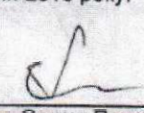
ПАТ "БАНК ВОСТОК"
Звіт про зміни капіталу

У тисячах гривень	Прим.	Акціонер- ний капітал	Резерв переоцінки інвестицій- них цінних паперів для подальшого продажу	Резерв- ний фонд	Нерозподілений прибуток	Всього
Залишок на 1 січня 2014 р.		307 350	-	2 703	44 152	354 205
Збитки мінус прибутки від зміни у справедливій вартості		-	(8)	-	-	(8)
Податок на прибуток, визнаний у складі капіталу		-	1	-	-	1
Інші сукупні доходи за рік Прибуток за рік		-	(7)	-	-	(7)
		-	-	-	49 307	49 307
Всього сукупних доходів за 2014 рік		-	(7)	-	49 307	49 300
Відрахування до резервного фонду		-	-	695	(695)	-
Дивіденди сплачені Результати коригування вартості фінансових інструментів під час первісного визнання за операціями з акціонерами	18	-	-	-	(8 022)	(8 022)
	17	-	-	-	695	695
Залишок на 31 грудня 2014 р.		307 350	(7)	3 398	85 437	396 178
Збитки мінус прибутки від зміни у справедливій вартості		-	(345)	-	-	(345)
Податок на прибуток, визнаний у складі капіталу		-	62	-	-	62
Інші сукупні доходи за рік Прибуток за рік		-	(283)	-	-	(283)
		-	-	-	49 567	49 567
Всього сукупних доходів за 2015 рік		-	(283)	-	47 567	49 284
Відрахування до резервного фонду		-	-	2 049	(2 049)	-
Дивіденди сплачені	18	-	-	-	(19 461)	(19 461)
Залишок на 31 грудня 2015 р.		307 350	(290)	5 447	113 494	426 001

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 19 квітня 2016 року.

 Мороховський Вадим Вікторович
 Голова Правління

 Сюсова Олена Петрівна
 Головний бухгалтер

ПАТ "БАНК ВОСТОК"
Звіт про рух грошових коштів

У тисячах гривень	Прим.	2015 рік	2014 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		640 925	358 534
Проценти сплачені		(416 185)	(237 790)
Виплати та комісійні отримані		123 885	66 557
Виплати та комісійні сплачені		(34 853)	(21 235)
Збиток від операцій з похідними фінансовими інструментами		(10 758)	(4 194)
Дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою		121 944	99 887
Інший операційний дохід отриманий		15 858	9 973
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені		(257 662)	(184 728)
Податок на прибуток сплачений		(6 616)	(5 301)
Грошові кошти, отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		176 538	81 703
<i>Чисте (збільшення)/зменшення:</i>			
- обов'язкових резервів	7	(30 059)	4 982
- заборгованості інших банків		470 906	(244 334)
- кредитів та авансів клієнтам		260 979	(134 117)
- інших фінансових активів та інших активів		(7 144)	(16 628)
<i>Чисте збільшення/(зменшення):</i>			
- заборгованості перед іншими банками		670 677	302 008
- поточних рахунків		163 603	539 457
- депозитів		122 171	(483 813)
- інших фінансових зобов'язань та інших зобов'язань		(30 146)	36 411
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		1 797 525	85 669
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання приміщень, обладнання та нематеріальних активів	12	(20 641)	(16 022)
Надходження від продажу приміщень та обладнання		378	1
Придбання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(63 392 567)	(468)
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		62 791 192	-
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(621 638)	(16 489)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Погашення боргових цінних паперів		-	(107 906)
Надходження від інших залучених коштів	15	57 826	78 843
Повернення інших залучених коштів	15	(119 300)	(78 842)
Залучення коштів на умовах субординованого боргу		-	35 000
Дивіденди сплачені	18	(19 461)	(8 022)
Чисті грошові кошти, використані в фінансовій діяльності		(80 935)	(80 927)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		312 307	22 856
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		1 407 259	11 109
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		529 854	518 745
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	1 937 113	529 854

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 19 квітня 2016 року.

Мороховський Вадим Вікторович
 Голова Правління

Сюськова Олена Петрівна
 Головний бухгалтер

1 Вступ

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2015 фінансовий рік для ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» (далі – «Банк»).

Банк був заснований 23 квітня 2002 року та зареєстрований Національним банком України (НБУ) 17 жовтня 2002 року як ЗАТ «Агробанк». У грудні 2006 року Банк увійшов до складу Home Credit Group. 27 березня 2009 року Банк був перереєстрований у відкрите акціонерне товариство, а 27 травня 2010 року – в публічне акціонерне товариство.

21 грудня 2011 року 100% акцій Банку придбала група юридичних та фізичних осіб. Протягом 2012 року відбулись зміни у складі акціонерів. Станом на 31 грудня 2015 року, 100% акцій Банку належить ТОВ «Восток Капітал».

Основними бенефіціарними власниками Банку є пан В.М.Костельман, пан. В.В.Мороховський, пані Л.С.Мороховська. Дивіться Примітку 31.

Банк надає банківські послуги фізичним та юридичним особам, у тому числі залучення депозитів та надання кредитів, інвестиції у цінні папери, переказ платежів по Україні та за кордон, обмін валют та інші послуги. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №157 від 19 листопада 2012 р.), що діє відповідно до Закону № 4452-VI «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу у випадку прийняття рішення Національним банком України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та початку процедури виведення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб банку з ринку.

Станом на 31 грудня 2015 року Банк мав 38 відокремлених підрозділів: 35 відділень (Дніпропетровська, Одеська, Херсонська, Миколаївська, Львівська, Черкаська, Київська, Харківська, Полтавська, Запорізька області); 3 представництва у Києві. Для порівняння: станом на 31 грудня 2014 року – 26 відділень у Дніпропетровську, Одесі та Одеській області, Києві, Львові, Черкасах, Полтаві, Харькові, Херсоні, Запоріжжі), а також 4 представництва у Києві.

Банк зареєстрований за адресою: вул. Курсантська 24, Дніпропетровськ, Україна. Підрозділи головного офісу Банку розташовані за адресою: вул. Канатна, 1-Б, Одеса, Україна, а також вул. Рогальова 12, Дніпропетровськ, Україна.

Валюта подання. Цю фінансову звітність подано в гривнях, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Банк

Нестабільність політичної та економічної ситуації, що спостерігалася в Україні останнім часом, тривала у 2015 році та призвела до погіршення стану державних фінансів, волатильності фінансових ринків, неліквідності ринків капіталу, підвищення темпів інфляції та девальвації національної валюти по відношенню до основних іноземних валют.

У березні 2014 року різні події у Криму призвели до приєднання Республіки Крим до Російської Федерації. Крім того, у 2014 році озброєні угруповання сепаратистів отримали контроль над окремими територіями Донецької і Луганської областей. Відносини між Україною та Російською Федерацією погіршилися і залишаються напруженими. 1 січня 2016 року набула чинності угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Російська влада відреагувала на це введенням торговельного ембарго на ряд ключових українських експортних товарів. У відповідь уряд України впровадив аналогічні заходи, спрямовані проти російських товарів.

Станом на дату підписання цього звіту офіційний обмінний курс гривні по відношенню до долара США становив 25,48 гривні за 1 долар США порівняно з 24,00 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2015 року (на 31 грудня 2014 року – 15,77 гривні за 1 долар США). З метою запобігання подальшій девальвації гривні Національний банк України ввів ряд обмежень на операції з іноземною валютою, у тому числі тимчасову заборону виплати дивідендів в іноземній валюті, тимчасову заборону дострокового погашення заборгованості перед нерезидентами, обов'язковий продаж 75% валютної виручки, а також інші обмеження готівкових та безготівкових операцій. Національний банк України подовжував дію цих обмежень декілька разів протягом 2015 та 2016 років. Поточні обмеження залишаються в силі до 8 червня 2016 року.

2 Умови, в яких працює Банк (продовження)

Девальвація національної валюти призвела до тиску на індекс споживчих цін. Офіційний рівень інфляції в Україні за 2015 рік сягнув 43,3% (за 2014 рік – 24,9%).

11 березня 2015 року Виконавча рада МВФ схвалила 4-річну Програму розширеного фінансування України на суму понад 17 мільярдів доларів США. Протягом 2015 року Україна отримала перший та другий транші за Програмою розширеного фінансування на суму 5 мільярдів доларів США та 1,7 мільярда доларів США, відповідно. Подальше надання траншів МВФ залежить від проведення урядом України реформ та інших факторів економічного, правового та політичного характеру.

У жовтні 2015 року Україна досягла угоди з більшістю кредиторів щодо реструктуризації частини зовнішнього національного боргу у сумі 15 мільярдів доларів США. Строки погашення реструктуризованого боргу були перенесені на 2019-2027 роки, а річна процентна ставка зафіксована на рівні 7,75%. Крім того, реструктуризація передбачає списання 20% боргу в обмін на інструменти відновлення вартості номінальною вартістю 2,9 мільярда доларів США, виплати за якими здійснюватимуться за умови досягнення певних показників зростання ВВП.

Реструктуризація значної частини державного боргу, а саме кредит у розмірі 3 мільярдів доларів США, наданий Російською Федерацією, залишається неузгодженою.

Досягнення описаної вище угоди про реструктуризацію зовнішнього боргу з більшістю кредиторів призвело до покращення кредитного рейтингу України.

Банківська система залишається вразливою через недостатню капіталізацію, погіршення якості активів, викликане економічною ситуацією, знецінення національної валюти та інші фактори. Протягом 2014-2015 років Національний банк України оголосив неплатоспроможними 63 банки. Оздоровлення комерційної банківської системи призвело до значного тиску на державний бюджет. За 2014-2015 роки Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повернув вкладникам неплатоспроможних банків понад 59 мільярдів гривень. Майбутні виплати за оцінкою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб становлять 12,4 мільярда гривень.

Остаточний результат політичної та економічної кризи в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший негативний вплив на економіку України та бізнес Банку.

3 Основні принципи облікової політики

Основа подання інформації. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку фінансових активів для подальшого продажу і фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Нижче наведено основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше (див. Примітку 5).

Підготовка фінансової звітності згідно МСФЗ потребує використання оцінок та припущень. Також вона потребує від керівництва використовувати професійні судження у процесі застосування облікової політики Банку. Ті сфери, що вимагають більшу ступінь суджень або складності, або де судження та оцінки мають більший вплив на фінансову звітність, розкрито у Примітці 4. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю, первісною вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Банком. Цей принцип дотримується навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримується Банком, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування. Ціна в межах спреду купівлі-продажу, яка вважається керівництвом Банку найбільш репрезентативною для визначення справедливої вартості – це середня з фактичних торговельних цін на звітну дату.

Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюються за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана при передачі чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або сплачена від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Банк: (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим ризиком або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками; (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань до ключового управлінського персоналу; та (в) ринкові ризики, включаючи термін їх впливу на фінансові активи та фінансові зобов'язання, в основному співпадають. Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі моделі оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування моделей оцінки може вимагати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій окремій фінансовій звітності інформація розкривається у тих випадках, коли заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто, ціни), або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки.

Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Початкове визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Банк зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструмента.

Якщо Банком було переглянуто розрахункові суми виплат і надходжень за фінансовими інструментами внаслідок зміни умов договору, то балансова вартість таких фінансових інструментів коригується, щоб відобразити фактичні та переглянуті розрахункові грошові потоки. Банк перераховує балансову вартість фінансових інструментів шляхом розрахунку приведеної вартості попередньо оцінених майбутніх потоків грошових коштів за первісною ефективною ставкою відсотка фінансового інструмента або, якщо це є доцільним, за переглянутою ефективною ставкою відсотка. Величина коригування визнається у складі процентних доходів або витрат.

Для визначення справедливої вартості кредитів пов'язаним сторонам, які не торгуються на активному ринку, Банк використовує оціночну модель дисконтування грошових потоків. При цьому можуть виникати різниці між справедливою вартістю при початковому визнанні, якою вважається ціна операції, та сумою, визначеною при початковому визнанні з використанням оціночної моделі. Такі різниці амортизуються протягом строку кредитів, виданих пов'язаним сторонам.

Припинення визнання фінансових активів. Банк припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Банк передав права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклав угоду про передачу, і при цьому (i) також передав в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Банк не передав та не залишив в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинив здійснювати контроль. Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення обмежень на продаж.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають кореспондентські рахунки в інших банках та залишки на рахунках у Національному банку України (НБУ), крім обов'язкових резервів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Обов'язкові резерви в НБУ. Залишки грошових коштів обов'язкового резерву в НБУ обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою обов'язкові резервні депозити, що не можуть використовуватися для фінансування повсякденних операцій Банку і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Банк надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, що включають валютообмінні контракти, обліковуються за справедливою вартістю. Всі похідні фінансові інструменти показуються

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних інструментів включаються до складу прибутків за вирахуванням збитків від операцій з похідними фінансовими інструментами у складі прибутку або збитку за рік. Банк не застосовує облік хеджування.

Кредити та аванси клієнтам. Кредити та аванси клієнтам обліковуються, коли Банк надає грошові кошти з метою придбання або створення дебіторської заборгованості клієнта, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та аванси клієнтам обліковуються за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних майбутніх грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Банк визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), він відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Банк при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

Нижче перелічені інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Банком фінансова інформація позичальника;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника; та
- вартість застави суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку.

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики враховуються при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності дебітора сплатити суми заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, що колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно того, якою мірою ці суми стануть простроченими в результаті минулих збиткових подій і якою мірою такі прострочені суми можна буде відшкодувати. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, що відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються або іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, яка застосовувалася до зміни його умов. Після цього припиняється визнання фінансового активу, умови якого було переглянуто, і визнається новий актив за справедливою вартістю, але тільки якщо ризику та вигоди, пов'язані з даним активом, суттєво змінились. Це, як правило, підтверджується значною різницею приведеної вартості первинних та нових очікуваних потоків грошових коштів.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави, незалежно від ступеня ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

Вплив зміни валютних курсів на суму резерву на знецінення визнається як збитки чи прибутки від знецінення активів.

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у складі прибутку чи збитку за рік.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік.

Заставне майно, що перейшло у власність Банку. Заставне майно, що перейшло у власність Банку – це фінансові та не фінансові активи, придбані Банком у розрахунок за простроченими кредитами. Первісне визнання цих активів відбувається за справедливою вартістю і вони включаються до складу основних засобів, інших фінансових активів, інвестиційної нерухомості або запасів у складі інших активів в залежності від виду та намірів Банку щодо стягнення цих активів, а у подальшому переоцінюються та обліковуються у відповідності до облікової політики для цих категорій активів.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Банк бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує ймовірність того, що Банк укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. Така комісія за надання кредиту відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при початковому визнанні. Станом на кінець кожного звітного періоду зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання станом на кінець звітного періоду. Якщо відносно нереалізованого зобов'язання періодично нараховуються комісійні, вони визнаються у складі доходу рівномірно протягом строку відповідного зобов'язання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу. Ця класифікація включає інвестиційні цінні папери, які Банк має намір утримувати протягом невизначеного часу і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності або внаслідок змін процентних ставок, курсу обміну або цін акцій. Банк здійснює відповідну класифікацію інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу у момент їх придбання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу обліковуються за справедливою вартістю. Процентні доходи, зароблені по боргових цінних паперах для подальшого продажу, обчислюються за методом ефективною процентною ставки та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік. Дивіденди по інструментах капіталу для подальшого продажу відображаються у складі прибутку чи збитку за рік в момент встановлення права Банку на одержання виплат і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи зміни справедливої вартості відображаються у складі інших сукупних доходів до моменту списання інвестиції з балансу або її знецінення; у цей момент кумулятивний прибуток або збиток виключається зі складу інших сукупних доходів та відноситься на прибуток чи збиток за рік. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення в результаті однієї або кількох подій («збиткових подій»), що відбулися після

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

початкового визнання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу. Значне або тривале зниження справедливої вартості дольового цінного паперу до рівня, нижчого за його первісну вартість, є свідченням того, що такий цінний папір знецінений. Накопичений збиток від знецінення, що оцінюється як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю мінус будь-який збиток від знецінення активу, раніше визнаний у складі прибутку чи збитку, вилучається з інших сукупних доходів та визнається у прибутку чи збитку за рік. Збитки від знецінення інструментів капіталу не сторнуються, і будь-які подальші доходи визнаються у складі інших сукупних доходів. Якщо в наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту для подальшого продажу збільшується і це збільшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення сторнується через прибуток чи збиток за рік.

Приміщення та обладнання. Приміщення та обладнання обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо необхідно.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення приміщень та обладнання. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до його вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибутки та збитки від вибуття активів, визначені як різниця між сумою надходжень від вибуття та балансовою вартістю активу, відносяться на прибуток чи збиток за рік у складі інших операційних доходів або витрат.

Амортизація. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується. Амортизація інших об'єктів приміщень та обладнання розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	Строки експлуатації (у роках)
Приміщення	20
Транспортні засоби	5-10
Офісне та комп'ютерне обладнання	1-10
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Банк отримав би у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активів та строки їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Банку, мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення. Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію конкретного програмного забезпечення. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Банком і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 2-10 років.

Операційна оренда. У випадках, коли Банк виступає орендарем в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, переважно не передаються орендодавцем Банку, загальна сума орендних платежів відноситься на прибуток чи збиток за рік (орендні витрати) із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

Оренда, вбудована в інші договори, відокремлюється, якщо (а) виконання договору пов'язане з використанням конкретного активу або активів та (б) договір передбачає передачу права на використання активу.

Якщо активи передаються в оперативну оренду, орендні платежі, що підлягають отриманню, визнаються орендним доходом рівними частинами протягом строку оренди.

Заборгованість перед іншими банками. Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Банку грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю. Якщо Банк викупає власну заборгованість, зобов'язання виключається зі звіту про фінансовий стан, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сплаченою сумою включається до складу прибутку чи збитку від погашення заборгованості.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами-юридичними особами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Інші позикові кошти. Інші позикові кошти включають позикові кошти, отримані від банківських та небанківських фінансових організацій. Інші позикові кошти обліковуються за амортизованою вартістю.

Субординований борг. Субординований борг являє собою довгострокові угоди про надання позикових коштів, які, у випадку невиконання Банком своїх зобов'язань, будуть вторинними по відношенню до його основних боргових зобов'язань. Субординований борг обліковується за амортизованою вартістю.

Податки на прибуток. У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати чи кредит з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподаткованого прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Банку станом на кінець кожного звітного періоду. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою ймовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Банком податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Невизначені податкові позиції, а також санкції щодо податку на прибуток (штрафи, пені) відображаються у складі передплати або зобов'язання з поточного податку на прибуток; пов'язані з їх визнанням витрати відображаються у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи у складі податку на прибуток.

Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Банк має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків.

Дивіденди. Дивіденди показуються у складі капіталу в періоді, в якому вони були оголошені. Будь-які дивіденди, оголошені після закінчення звітного періоду, але до ухвалення фінансової звітності до випуску, описуються у Примітці "Події після закінчення звітного періоду". Розподіл прибутку та його використання іншим чином відбувається на основі бухгалтерської звітності Банку, складеної за українськими правилами. В українському законодавстві основою розподілу визначено нерозподілений прибуток.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами обліковуються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають платежі, отримані або сплачені Банком у зв'язку із формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійна винагорода за випуск зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримана Банком, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує ймовірність того, що Банк укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Банк не відносить зобов'язання із

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через фінансовий результат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Банку є валюта первинного економічного середовища, в якому працює Банк. Функціональною валютою і валютою подання Банку є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Прибутки та збитки, що виникають у результаті розрахунків по операціях в іноземній валюті та перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку за рік (як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти). Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, у тому числі інвестиції в інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості.

Вплив змін курсів обміну на немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, обліковуються у складі прибутків чи збитків від зміни справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2015 року основні встановлені НБУ курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими: 1 долар США = 24,000667 гривні (у 2014 році – 15,768556гривень) та 1 євро = 26,223129 гривень (у 2014 році – 19,232908).

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: у ході ведення звичайної комерційної діяльності, (ii) у разі невиконання зобов'язань за платежами (подія дефолту) та (iii) у випадку неплатоспроможності чи банкрутства.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Банку. У Банку відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів за планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Представлення звіту про фінансовий стан за порядком ліквідності. Банк не має чітко визначеного робочого циклу і не розкриває окремо короткострокові та довгострокові активи та зобов'язання у звіті про фінансовий стан. Натомість, активи та зобов'язання представлені у порядку їхньої ліквідності. У поданій нижче таблиці представлена інформація по кожній статті звіту про фінансовий стан, яка поєднує суми, що, як очікується, будуть погашені або врегульовані до та після закінчення дванадцяти місяців після звітного періоду.

	31 грудня 2015 р.			31 грудня 2014 р.		
	Суми, що, як очікується, будуть погашені чи врегульовані			Суми, що, як очікується, будуть погашені чи врегульовані		
	До закінчення 12 місяців після звітного періоду	Після закінчення 12 місяців після звітного періоду	Всього	До закінчення 12 місяців після звітного періоду	Після закінчення 12 місяців після звітного періоду	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
АКТИВИ						
Грошові кошти	396 221	-	396 221	265 959	-	265 959
Залишки на рахунках у						
Національному банку України	270 256	-	270 256	130 302	-	130 302
Заборгованість інших банків	1 526 197	-	1 526 197	679 017	-	679 017
Кредити та аванси клієнтам	3 201 466	512 343	3 713 809	2 391 421	860 198	3 251 619
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	561 493	44 566	606 059	395	-	395
Передоплата з поточного податку на прибуток	-	-	-	5 709	-	5 709
Відстрочений актив з податку на прибуток	-	-	-	3 307	-	3 307
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	-	38 504	38 504	-	32 446	32 446
Інші фінансові та нефінансові активи	30 272	-	30 272	22 453	-	22 453
ВСЬОГО АКТИВІВ	5 985 905	595 413	6 581 318	3 498 563	892 644	4 391 207
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Заборгованість перед іншими банками	1 491 727	-	1 491 727	458 197	-	458 197
Поточні рахунки	2 815 615	-	2 815 615	2 150 886	-	2 150 886
Депозити	1 568 580	105 755	1 674 335	989 019	198 977	1 187 996
Інші залучені кошти	26 057	34 423	60 480	77 968	-	77 968
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	29 604	-	29 604	55 491	-	55 491
Поточні зобов'язання за податком на прибуток	793	-	793	-	-	-
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	-	2 134	2 134	-	-	-
Субординований борг	747	79 882	80 629	525	63 966	64 491
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	5 933 123	222 194	6 155 317	3 479 516	515 513	3 995 029

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, визнані у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно переглядаються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Збитки від знецінення кредитів та авансів. Банк застосовує наступний підхід до оцінки кредитного ризику. Банк регулярно аналізує свої кредитні портфелі для оцінки знецінення. При визначенні того, чи необхідно відображати збиток від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік, Банк використовує припущення щодо наявності даних, які вказують на зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфеля, яке можна виміряти до того, як це зменшення можна зіставити з конкретним активом у цьому портфелі. Такі ознаки включають існуючі дані, що вказують на негативні зміни платоспроможності позичальників, що входять до складу групи, або національних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з дефолтами по активах у групі. Керівництво використовує оцінки, які базуються на попередньому досвіді збитків для активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, подібними до даних у портфелі, при визначенні майбутніх грошових потоків.

Методологія та припущення, що використовуються для оцінки як строків, так і сум майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються для зменшення будь-якої різниці між оцінкою збитків та фактичним досвідом збитків.

На кожну звітну дату Банк оцінює наявність об'єктивних ознак знецінення всіх кредитів, які вважаються окремими значними кредитами, на індивідуальній основі. За наявності об'єктивних ознак знецінення кредитів, збитки від їх знецінення визначаються з урахуванням таких факторів:

- ефективність моделі ведення бізнесу позичальника та його спроможність вести успішну комерційну діяльність при виникненні фінансових труднощів, а також генерувати достатні грошові потоки для обслуговування своїх боргових зобов'язань;
- сума та строки очікуваних надходжень за кредитами та відшкодування кредитів;
- вартість реалізації забезпечення (чи інші засоби покриття кредитного ризику) та ймовірність успішного переходу права на забезпечення до Банку.

Колективна оцінка на предмет знецінення ґрунтується на статистичному аналізі тенденцій дефолту в минулому. При розрахунку відповідної суми резерву на знецінення кредитів для покриття понесених збитків також оцінюються інші історичні дані та поточні економічні умови.

Зміни у підході до колективної (портфельної) оцінки кредитів можуть мати вплив на суми загального резерву на знецінення кредитів. Збільшення ставок портфельних резервів на 10% призвело б до збільшення суми резерву на знецінення кредитів на 31 грудня 2015 року на 5 931 тисячу гривень (2014: на 1 985 тисяч гривень). Резерви на знецінення окремих значних кредитів визначені на підставі оцінки дисконтованих майбутніх грошових потоків від окремих кредитів з урахуванням їх погашення та реалізації будь-яких активів, наданих у заставу як забезпечення кредитів. Збільшення або зменшення фактичних майбутніх грошових потоків від окремих значних кредитів на 10% внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків призвело б до зменшення резерву збитків від знецінення кредитів на 27 676 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – на 3 858 тисяч гривень) або збільшення резерву збитків від знецінення кредитів на 23 540 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – на 3 219 тисяч гривень), відповідно.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Див. Примітку 26.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 31.

5 Прийняття нових або переглянутих стандартів та тлумачень

Наступні нові стандарти та тлумачення набули чинності та стали обов'язковими до застосування Банком з 1 січня 2015 року, але не мали суттєвого впливу на Банк:

- **Зміни до МСБО 19 «Пенсійні плани із встановленими виплатами: внески працівників» (випущені у листопаді 2013 року; застосовуються до річних періодів, які почалися 1 липня 2014 року).** Ці зміни дозволяють компаніям визнавати внески працівників як скорочення вартості послуг у періоді, в якому відповідний працівник надав такі послуги, замість розподілу цих внесків по періодах надання послуг, якщо сума внесків працівника не залежить від тривалості трудового стажу.
- **Щорічні вдосконалення МСФЗ 2012 року (випущені у грудні 2013 року; застосовуються до річних періодів, які почалися 1 липня 2014 року або після цієї дати, якщо не вказано інше).**
- **Щорічні удосконалення МСФЗ 2013 року (випущені у грудні 2013 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються 1 липня 2014 року або після цієї дати, якщо не вказано інше).**

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Банком у річних періодах, починаючи з 1 січня 2016 року та пізніших періодах. Банк не застосовував ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти: класифікація та оцінка» (змінений у липні 2015 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати). Нижче описані основні особливості нового стандарту:

- Фінансові активи вимагається відносити до трьох категорій оцінки: фінансові активи, які у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю, фінансові активи, які у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на інший сукупний дохід, та фінансові активи, які у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутків чи збитків.
- Класифікація боргових інструментів залежить від бізнес-моделі організації, що використовується для управління фінансовими активами, і результатів аналізу того факту, чи договірні грошові потоки є виключно виплатами основної суми боргу та відсотків. Якщо борговий інструмент утримується для отримання грошових потоків, він може обліковуватись за амортизованою вартістю, якщо він також відповідає критерію виключно виплат основної суми боргу та відсотків. Боргові інструменти, які відповідають критерію виключно виплат основної суми боргу та відсотків і утримуються в портфелі, коли підприємство одночасно утримує потоки грошових коштів активів і продає активи, можуть відноситись у категорію за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на інший сукупний дохід. Фінансові активи, що містять грошові потоки, які не є виключно виплатами основної суми боргу та відсотків, слід оцінювати за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутків чи збитків (наприклад, похідні фінансові інструменти). Вбудовані похідні фінансові інструменти не відокремлюються від фінансових активів, а враховуються при оцінці відповідності критерію виключно виплат основної суми боргу та відсотків.

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

- Інвестиції в інструменти капіталу завжди оцінюються за справедливою вартістю. Проте керівництво може зробити остаточний вибір представляти зміни справедливої вартості в іншому сукупному доході за умови, що інструмент не утримується для торгівлі. Якщо інструмент капіталу утримується для торгівлі, зміни справедливої вартості відображаються у складі прибутків чи збитків.
- Більшість вимог МСБО 39 щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань були перенесені до МСФЗ 9 без змін. Основна відмінність полягає у тому, що підприємство буде зобов'язане показувати у складі інших сукупних доходів вплив змін у власному кредитному ризику фінансових зобов'язань, віднесених до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутків чи збитків.
- МСФЗ 9 вводить нову модель для визнання збитків від знецінення – модель очікуваних кредитних збитків. В основі цієї моделі лежить трьохетапний підхід, в межах якого аналізується зміна кредитної якості фінансових активів після їх початкового визнання. На практиці нові правила означають, що підприємства будуть зобов'язані негайно обліковувати збиток у сумі очікуваного кредитного збитку за 12 місяців при початковому визнанні фінансових активів, які не мають кредитного знецінення (чи для дебіторської заборгованості за основною діяльністю – у сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк дії такої заборгованості). У разі суттєвого зростання кредитного ризику, знецінення оцінюється із використанням очікуваного кредитного збитку за весь строк дії фінансового активу, а не очікуваного кредитного збитку за 12 місяців. Ця модель передбачає операційні спрощення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та дебіторської заборгованості за фінансовою орендою.
- Переглянуті умови до обліку хеджування забезпечують більш тісний зв'язок обліку з управлінням ризиками. Цей стандарт надає підприємствам можливість вибору облікової політики: вони можуть застосовувати облік хеджування відповідно до МСФЗ 9 чи продовжувати застосовувати до всіх відносин хеджування МСБО 39, оскільки у стандарті не розглядається облік макрохеджування.

Наразі Банк оцінює вплив нового стандарту на його фінансову звітність.

МСФЗ 15 «Виручка по договорах із клієнтами» (випущений 28 травня 2014 року і вступає в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати). Цей новий стандарт вводить основний принцип визнання виручки за ціною операції у випадку передачі товарів чи послуг замовнику. Окремі партії товарів чи пакету послуг, які чітко ідентифіковані, повинні визнаватись окремо, а будь-які знижки та ретроспективні знижки з ціни контракту, як правило, мають відноситись на окремі елементи. Якщо сума винагороди з будь-яких причин варіюється, слід визнавати мінімальні суми за умови відсутності значного ризику перегляду. Витрати, пов'язані з гарантіями за контрактами із клієнтами, необхідно капіталізувати та амортизувати протягом періоду надходження вигод від контракту. Наразі Банк оцінює вплив цього нового стандарту на його фінансову звітність.

МСФЗ 16 "Оренда" (випущений в січні 2016 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати). Стандарт заміняє існуючий МСБО 17 та прибирає розмежування між фінансовою та операційною орендою. Новий стандарт вимагає визнавати зобов'язання з оренди, яке відображає майбутні орендні платежі, та «право користування активом» для всіх орендних договорів. Нова модель базується на логіці, що з економічної точки зору орендний договір ідентичний придбанню права використовувати актив, вартість якого сплачується частинами. Орендарі повинні визнавати процентні витрати на зобов'язання з оренди та амортизувати право використання активу. Виняток дозволяється лише для певних короткострокових договорів оренди та оренди малоцінних активів. Однак, це виключення може бути застосоване тільки орендарями. Для орендодавців облік залишається в основному таким, як був відповідно до вимог МСБО 17. При цьому з'явилися нові вимоги щодо розкриття інформації. Наразі Банк оцінює вплив нового стандарту на його фінансову звітність.

Визнання відстрочених податкових активів за нереалізованими збитками – зміни МСБО 12 (випущені у січні 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати). Зміна роз'яснює вимоги до визнання відстрочених податкових активів за нереалізованими збитками по боргових інструментах. Організація повинна буде визнавати податковий актив за нереалізованими збитками, які виникають у результаті дисконтування грошових потоків по боргових інструментах, із застосуванням ринкових процентних

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

ставок, навіть якщо вона передбачає утримувати цей інструмент до погашення, і після отримання основної суми сплата податків не передбачається. Економічні вигоди, пов'язані з відстроченим податковим активом, виникають у зв'язку з можливістю власника боргового інструменту отримати у майбутньому прибуток (з урахуванням ефекту дисконтування) без сплати податків з цього прибутку. Наразі Банк оцінює вплив цих змін на його фінансову звітність.

Ініціатива з покращення якості розкриття інформації – зміни МСБО 7 (випущені 29 січня 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати). Зміни, внесені в МСБО 7, вимагають розкриття інформації про зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності. Наразі Банк оцінює вплив цієї зміни на його фінансову звітність.

Наступні інші нові положення бухгалтерського обліку, як очікується, не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Банку після їх прийняття:

- **Розкриття інформації – удосконалення МСБО 1 (випущені в грудні 2014 року і вступають в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати).** До стандарту були внесені зміни, які уточнюють поняття суттєвості та надають роз'яснення щодо того, що підприємству не потрібно подавати розкриття інформації, які вимагають МСФЗ у випадку, якщо вони несуттєві, навіть коли такі розкриття включені до списку вимог певного стандарту міжнародної фінансової звітності чи є мінімально необхідними розкриттями. До стандарту також включено керівництво щодо представлення у фінансовій звітності проміжних підсумкових значень.
- **МСФЗ 14 «Відстрочені платежі по діяльності, що здійснюється за регульованими тарифами» (випущений в січні 2014 року і набуває чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати).**
- **“Облік угод із придбання часток підприємств у спільних операціях” - Зміни до МСФЗ 11 (випущені у травні 2014 року і вступають в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати).**
- **“Роз'яснення допустимих методів розрахунку зносу та амортизації” - Зміни до МСБО 16 та МСБО 38 (випущені у травні 2014 року і вступають в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати).**
- **Зміни до МСБО 16 та МСБО 41 “Сільське господарство: Багаторічні рослини” (випущені у червні 2014 року і вступають в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2016 року).**
- **“Застосування методу пайової участі в окремій фінансовій звітності” – Зміни до МСБО 27 (випущені у серпні 2014 року і вступають в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2016 року).**
- **“Продаж чи внесок активів у асоційоване чи спільне підприємство інвестором” – Зміни до МСФЗ 10 та МСБО 28 (випущені у вересні 2014 року і вступають в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати).**
- **Щорічні удосконалення МСФЗ 2014 року (випущені у вересні 2014 року; застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати).**
- **«Інвестиційні організації: Застосування виключення з вимоги консолідації». Поправки до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 28 (випущені у грудні 2014 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати).**
- **«Застосування винятку з вимоги консолідації для інвестиційних компаній» - Зміни до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 27 (випущені у серпні 2014 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються 1 липня 2016 року).**

7 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Банку та їх еквіваленти для цілей підготовки звіту про рух грошових коштів становили:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Грошові кошти	396 221	265 959
Залишки на рахунках у Національному банку України (Примітка 8)	270 256	130 302
Кореспондентські рахунки в інших банках (Примітка 9)	1 390 302	223 200
Мінус: обов'язкові резерви (Примітка 8)	(119 666)	(89 607)
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей підготовки звіту про рух грошових коштів	1 937 113	529 854

8 Залишки на рахунках у Національному банку України

На 31 грудня 2015 року сума обов'язкового резерву в НБУ розраховується як проста середня величина протягом відповідного періоду визначення резервної бази (у 2014 році – протягом місяця) і повинна утримуватися на рівні від 3 до 6,5 процентів (у 2014 році – від 3 до 6,5 процентів) від певних зобов'язань Банку. Відповідно, сума цього залишку може змінюватися з дня на день.

Для покриття обов'язкових резервів Банк може зараховувати залишок на кореспондентському рахунку в Національному банку України (на 31 грудня 2014 року - залишок на кореспондентському рахунку в Національному банку України). Починаючи з жовтня 2013 року українським банкам дозволялося зараховувати для покриття обов'язкових резервів, що мали формуватися та зберігатися на кореспондентському рахунку банку в НБУ, придбані ними: облігації внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті, у розмірі 10% їх балансової вартості в гривневому еквіваленті (далі – ОВДП), довгострокові ОВДП у національній валюті з терміном обігу (відповідно до умов первинного випуску) понад 3600 днів у розмірі 100% їх балансової вартості, а також 100% коштів на рахунках, відкритих в ПАТ “Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках”. Крім того, починаючи з 2015 року українським банкам дозволяється зараховувати для покриття обов'язкових резервів певний відсоток залишку готівки в касі Банку в національній валюті (станом на 31 грудня 2015 року – 75%). Залишок обов'язкового резерву Банку в НБУ на 31 грудня 2015 року становив 119 666 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 89 607 тисяч гривень).

Оскільки відповідні ліквідні активи не можуть використовуватись для фінансування повсякденної діяльності Банку, для цілей підготовки звіту про рух грошових коштів зі складу грошових коштів та їх еквівалентів був виключений обов'язковий резерв у сумі 119 666 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 89 607 тисяч гривень).

9 Заборгованість інших банків

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Кореспондентські рахунки в інших банках	1 390 364	223 200
Строкові розміщення коштів в інших банках	135 895	455 817
За вирахуванням резерву на знецінення	(62)	-
Всього заборгованості інших банків	1 526 197	679 017

9 Заборгованість інших банків (продовження)

Заборгованість інших банків є незабезпеченою. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кореспондентські рахунки в інших банках	Строкові розміщення коштів в інших банках	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
Рейтинг від А- до А+	2 038	-	2 038
Рейтинг від ВВ- до ВВВ+	1 359 709	97 243	1 456 952
Рейтинг від СС- до ССС+	15 904	240	16 144
Не мають рейтингу	12 651	38 412	51 063
Всього не прострочених та не знецінених	1 390 302	135 895	1 526 197
<i>Індивідуально знецінені (валова сума)</i>			
- прострочені від 91 до 180 днів	62	-	62
Всього індивідуально знецінених (валова сума)	62	-	62
Резерв на знецінення	(62)	-	(62)
Всього заборгованості інших банків	1 390 302	135 895	1 526 197

Кредитні рейтинги основані на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Standard & Poor's, за умови їх наявності, або на рейтингах міжнародних рейтингових агенцій Fitch та Moody's, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Standard & Poor's.

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2014 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кореспондентські рахунки в інших банках	Строкові розміщення коштів в інших банках	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
Рейтинг від АА- до АА+	550	-	550
Рейтинг від А- до А+	167 797	109 681	277 478
Рейтинг від ВВ- до ВВ+	3	-	3
Рейтинг ССС+	52 033	262 679	314 712
Не мають рейтингу	2 817	83 457	86 274
Всього заборгованості інших банків	223 200	455 817	679 017

9 Заборгованість інших банків (продовження)

Нижче наданий аналіз змін резервів на знецінення заборгованості інших банків:

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014
	Кореспондентські рахунки в інших банках	Кореспондентські рахунки в інших банках
Резерв на знецінення на 1 січня	-	-
Резерв на знецінення протягом року	63	-
Суми, списані протягом року, як безнадійні	(1)	-
Резерв на знецінення на 31 грудня	62	-

На 31 грудня 2015 року Банк розмістив кошти на рахунках у 5 банках-контрагентах (у 2014 році – у 5 банках-контрагентах) на суму 1 505 192 тисяч гривень (у 2014 році – 334 279 тисячі гривень), що становить 99% заборгованості інших банків (у 2014 році – 49%).

Справедлива вартість заборгованості інших банків надана у Примітці 29. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 24.

10 Кредити та аванси клієнтам

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Кредити юридичним особам	3 853 837	3 251 513
Кредити фізичним особам:		
- кредити за кредитними картами	9 861	6 388
- споживчі кредити	6 877	21 138
- іпотечні кредити	1 913	1 424
- кредити на придбання автомобіля	778	1 070
Всього кредитів та авансів клієнтам до знецінення	3 873 266	3 281 533
Мінус: резерв на знецінення кредитів	(159 457)	(29 914)
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 713 809	3 251 619

До загальної суми кредитів, які були видані юридичним особам на 31 грудня 2014 року входили кредити балансовою вартістю 275 476 тисяч гривень, що були видані у грудні 2011 року компаніям під спільним контролем на момент транзакції.

Протягом 2012 та 2013 років умови даних договорів переглядалися та збитки від зміни очікувань щодо погашення кредитів були визнані у Звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи.

У 2014 році відбулося часткове погашення боргу у розмірі 20 000 тисяч гривень, після чого в грудні 2014 року умови даних кредитів були знову переглянуті, з кінцевим терміном погашення в липні 2016 року та підвищено процентну ставку за кредитами до 8% річних. Збиток від зміни очікувань щодо погашення кредитів визнаний у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи в 2014 році у розмірі 30 077 тисяч гривень. У 2015 році відбулося повне погашення цих кредитів.

Протягом 2015 року Банком було визнано 15 618 тисяч гривень збитку від початкового визнання кредитів, виданих за ставкою нижче ринкової на момент видачі.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У 2015 році у сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2015 р.	29 435	141	238	49	51	29 914
Резерв* / (зменшення резерву) на знецінення протягом року	129 775	(133)	67	(47)	(42)	129 620
Суми, списані протягом року як безнадійні	(77)	-	-	-	-	(77)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2015 р.	159 133	8	305	2	9	159 457

* Резерв під знецінення протягом 2015 року відрізняється від суми, представленої в звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік, у зв'язку з відшкодуванням кредитів, раніше списаних як безнадійні в розмірі 2 993 тисячі гривень. Ці суми були відображені безпосередньо у зменшенні у рядку резервів у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік.

У 2014 році у сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2014 р.	10 622	219	44	38	39	10 962
Резерв / (зменшення резерву) на знецінення протягом року	16 631	(78)	194	11	12	16 769
Курсова різниця	3 748	-	-	-	-	3 749
Суми, списані протягом року як безнадійні	(1 566)	-	-	-	-	(1 566)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2014 р.	29 435	141	238	49	51	29 914

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Концентрація ризиків у кредитному портфелі за галузями економіки є такою:

У тисячах гривень	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
	Сума	%	Сума	%
Торгівля	1 752 308	45	1 402 164	43
Сільське господарство та харчова промисловість	606 116	15	389 891	12
Транспорт та зв'язок	466 597	12	475 024	14
Промисловість	408 919	11	246 677	8
Будівництво та операції з нерухомістю	388 279	10	278 421	8
Фінансові та інвестиційні операції	126 615	3	319 024	10
Кредити фізичним особам	19 429	1	30 020	1
Інші послуги	105 003	3	140 312	4
Всього кредитів і авансів клієнтам (до знецінення)	3 873 266	100	3 281 533	100

На 31 грудня 2015 року загальна сума кредитів виданих 10 найбільшим позичальникам Банку (у 2014 році – 10 позичальникам) становила 1 520 029 тисяч гривень (у 2014 році – 1 164 420 тисяч гривень) або 39% від загальної суми кредитного портфеля (у 2014 році – 35%). При цьому станом на 31 грудня 2015 року сума кредитів 10 найбільшим позичальникам Банку була частково забезпечена заставою майнових прав на депозити у сумі 522 906 тисяч гривень (у 2014 році – 304 136 тисяч гривень).

Нижче подано інформацію про забезпечення кредитів станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Незабезпечені кредити	638 822	1 950	9 725	-	26	650 523
Кредити, забезпечені:						
- об'єктами житлової нерухомості	49 872	3 895	-	1 913	157	55 837
- іншими об'єктами нерухомості	1 169 001	666	-	-	-	1 169 667
- грошовими депозитами (Примітка 14)	728 620	20	136	-	-	728 776
- іншими активами	1 267 522	346	-	-	595	1 268 463
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 853 837	6 877	9 861	1 913	778	3 873 266

Статті у таблицях показані за балансовою вартістю кредитів чи прийнятого забезпечення, залежно від того, яка з них менше; залишок суми віднесений на незабезпечені кредити. Балансова вартість кредитів була розподілена з урахуванням ліквідності активів, прийнятих в якості забезпечення.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості протягом звітного періоду була розрахована шляхом проведення незалежної експертної оцінки суб'єктами оціночної діяльності. Категорія «Інші активи» включає наступні види забезпечення: товари в обороті, інше рухоме майно та інші майнові права.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Інформація про забезпечення кредитів на 31 грудня 2014 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Незабезпечені кредити	578 836	1 995	5 802	-	404	587 037
Кредити, забезпечені:						
- об'єктами житлової нерухомості	56 880	2 235	-	1 424	167	60 706
- іншими об'єктами нерухомості	844 062	768	-	-	-	844 830
- цінними паперами, які торгуються на ринку	275 476	-	-	-	-	275 476
- грошовими депозитами (Примітка 14)	644 966	15 871	586	-	-	661 423
- іншими активами	851 293	269	-	-	499	852 061
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 251 513	21 138	6 388	1 424	1 070	3 281 533

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Не прострочені та не знецінені						
- Кредити підприємствам із незначною чутливістю до валютного ризику	2 142 870	-	-	-	-	2 142 870
- Кредити підприємствам бізнесу із значною чутливістю до валютного ризику	1 199 607	-	-	-	-	1 199 607
- Кредити фізичним особам із незначною чутливістю до валютного ризику	-	6 867	9 526	1 913	723	19 029
Всього не прострочених та не знецінених	3 342 477	6 867	9 526	1 913	723	3 361 506
Прострочені та не знецінені						
- прострочені менше ніж 31 день	23 758	10	31	-	55	23 854
- прострочені від 31 до 90 днів	94 449	-	44	-	-	94 493
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	80	-	-	80
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	123	-	-	123
- прострочені більше 360 днів	-	-	57	-	-	57
Всього кредитів, прострочених та не знецінених	118 207	10	335	-	55	118 607
Кредити, визначені окремо як знецінені						
- прострочені менше ніж 31 день	61 503	-	-	-	-	61 503
- прострочені від 31 до 90 днів	285 270	-	-	-	-	285 270
- прострочені від 181 до 360 днів	41 961	-	-	-	-	41 961
- прострочені більше 360 днів	4 419	-	-	-	-	4 419
Всього кредитів, визначених окремо як знецінені	393 153	-	-	-	-	393 153
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 853 837	6 877	9 861	1 913	778	3 873 266
Мінус резерви на знецінення	(159 133)	(8)	(305)	(2)	(9)	(159 457)
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 694 704	6 869	9 556	1 911	769	3 713 809

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Банк застосував методику розрахунку резервів щодо кредитного портфеля відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і створив резерви на покриття збитків від знецінення кредитів, які були понесені, але які ще не були конкретно зіставлені з будь-яким окремим кредитом у кредитному портфелі до звітної дати.

Політика Банку передбачає віднесення кожного кредиту до категорії не прострочених та не знецінених, поки не буде отримане об'єктивне свідчення того, що кредит є знеціненим. Загальна сума резервів на знецінення кредитів може перевищувати загальну суму індивідуально знецінених кредитів у зв'язку із застосуванням цієї політики та методики визначення знецінення кредитів на колективній основі.

Банк регулярно проводить оцінку якості кредитів на предмет виявлення ознак знецінення, у тому числі використовуючи професійні судження. Під ознаками знецінення розуміються одна або декілька збиткових подій, що відбулися після первісного визнання активу та негативно впливають на величини та строки попередньо оцінених грошових потоків. Основними факторами, які враховує Банк при визначенні знецінення кредиту, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності. На цій підставі Банком поданий вище аналіз за строками прострочення за кредитами, які в індивідуальному порядку були визначені як знецінені.

Прострочені, але не знецінені кредити – це передусім забезпечені заставою кредити, справедлива вартість забезпечення яких покриває прострочені проценти та виплати основної суми. Суми, обліковані як прострочені, але не знецінені, являють собою весь залишок за такими кредитами, а не лише прострочені суми окремих платежів.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2014 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Спожив- чі кредити	Кредити за кредит- ними картами	Іпотеч- ні креди- ти	Кредити на придбан- ня автомо- біля	Всього
Не прострочені та не знецінені						
- Кредити підприємствам із незначною чутливістю до валютного ризику	1 620 493	-	-	-	-	1 620 493
- Кредити підприємствам бізнесу із значною чутливістю до валютного ризику	1 592 918	-	-	-	-	1 592 918
- Кредити фізичним особам із незначною чутливістю до валютного ризику	-	21 138	5 828	1 269	985	29 220
Всього не прострочених та не знецінених	3 213 411	21 138	5 828	1 269	985	3 242 631
Прострочені та не знецінені						
- прострочені менше ніж 31 день	8	-	-	-	-	8
Всього кредитів, прострочених та не знецінених	8	-	-	-	-	8
Кредити, визначені окремо як знецінені						
- строк погашення не настав	-	-	130	155	85	370
- прострочені менше ніж 31 день	29 578	-	283	-	-	29 861
- прострочені від 31 до 90 днів	315	-	64	-	-	379
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	71	-	-	71
- прострочені від 181 до 360 днів	7 163	-	12	-	-	7 175
- прострочені більше 360 днів	1 038	-	-	-	-	1 038
Всього кредитів, визначених окремо як знецінені	38 094	-	560	155	85	38 894
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 251 513	21 138	6 388	1 424	1 070	3 281 533
Мінус резерви на знецінення	(29 435)	(141)	(238)	(49)	(51)	(29 914)
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 222 078	20 997	6 150	1 375	1 019	3 251 619

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Фінансовий вплив забезпечення представлений шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) активів, забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим забезпеченням»), та (ii) активів, забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім забезпеченням»).

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Кредити юридичним особам	2 577 477	5 519 561	1 276 360	637 538
Кредити фізичним особам				
- споживчі кредити	4 869	19 299	2 008	59
- кредити за кредитними картами	136	389	9 725	-
- іпотечні кредити	1 913	10 429	-	-
- кредити на придбання автомобіля	751	1 914	27	-
Всього	2 585 146	5 551 592	1 288 120	637 597

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2014 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Кредити юридичним особам	1 765 169	4 753 748	1 486 344	907 507
Кредити фізичним особам				
- споживчі кредити	19 084	31 360	2 054	60
- кредити за кредитними картами	586	3 068	5 802	-
- іпотечні кредити	1 424	8 641	-	-
- кредити на придбання автомобіля	666	1 490	404	-
Всього	1 786 929	4 798 307	1 494 604	907 567

Справедлива вартість забезпечення – це ціна, яка буде отримана від продажу активу в межах звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки. Ця сума не включає потенційні витрати, пов'язані зі стягненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення, а також вартість грошей у часі, пов'язану з дисконтуванням очікуваних грошових потоків від реалізації застави. Чиста вартість застави після судових витрат, комерційних витрат та інших витрат щодо стягнення заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення може відрізнитися від його справедливої вартості.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості була оцінена керівництвом на основі ринкових цін на аналогічні активи, скориговані в разі необхідності, на відмінності в місці розташування, стану нерухомості та інших відповідних характеристик.

Розрахункова справедлива вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам показана у Примітці 29. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 24. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 31.

11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014
Облігації внутрішньої державної позики	340	395
Депозитні сертифікати НБУ	561 153	-
Всього боргових цінних паперів	561 493	395
Акції прості іменні ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ»	44 566	-
Всього інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	606 059	395

Станом на 31 грудня 2015 року облігації внутрішньої державної позики включають ОВДП з остаточним строком погашення 22 липня 2019 року та номінальною доходністю 9,5% річних; депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 22 січня 2016 року та номінальною процентною ставкою 20,69%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 29 січня 2016 року та номінальною процентною ставкою 21,49%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 29 січня 2016 року та номінальною процентною ставкою 20,69%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 05 лютого 2016 року та номінальною процентною ставкою 21,25%. Станом на 31 грудня 2014 року державні облігації України включають ОВДП з остаточним строком погашення 22 липня 2019 року та номінальною доходністю 9,5% річних.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу включають акції ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ», які були куплені Банком в 2015 році, та балансова вартість яких на 31 грудня 2015 року склала 44 566 тисяч гривень. Частка участі Банку в капіталі компанії складає 9,8%. Дані інвестиції обліковуються за первісною вартістю в сумі 44 566 тисяч гривень. Акції об'єкту інвестицій не мають вільного обігу та не котируються на біржі, і в загальнодоступних джерелах відсутня інформація про недавні ринкові ціни на його акції. Керівництво планує здійснити продаж цих цінних паперів у короткостроковій перспективі.

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Депозитні сертифікати НБУ	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
Цінні папери високої якості	340	561 153	561 493
Всього не прострочених та не знецінених	340	561 153	561 493
Всього боргових цінних паперів для подальшого продажу	340	561 153	561 493

11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу (продовження)

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2014 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>		
Цінні папери високої якості	395	395
Всього не прострочених та не знецінених	395	395
Всього боргові цінні папери для подальшого продажу	395	395

Боргові цінні папери не мають забезпечення.

Нижче надана інформація про зміни портфелю інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2015	2014
Балансова вартість на 1 січня		395	-
Нараховані процентні доходи	19	68 523	25
Отримані процентні доходи		(63 889)	-
Надходження		63 392 567	378
Вибуття інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(62 791 192)	-
Переоцінка за справедливою вартістю		(345)	(8)
Балансова вартість на 31 грудня		606 059	395

Аналіз процентних ставок інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу розкритий в Примітці 24. Інформацію про справедливую вартість інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу розкрито у Примітці 29.

12 Приміщення, обладнання та нематеріальні активи

У тисячах гривень	Прим.	Примі- щення	Вдос- кона- лення орен- дова- ного майна	Транс- портні засоби	Офісне та комп'ю- терне облад- нання	Не- завер- шене будів- ництво	Всього примі- щень та облад- нання	Немате- ріальні активи	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2014 р.		2 063	6 936	3 816	35 065	1 017	48 897	4 591	53 488
Накопичена амортизація		(144)	(3 675)	(827)	(18 997)	-	(23 643)	(4 111)	(27 754)
Залишкова вартість на 1 січня 2014 р.		1 919	3 261	2 989	16 068	1 017	25 254	480	25 734
Надходження		-	-	1 003	13 302	-	14 305	1 668	15 973
Переведення до іншої категорії		-	75	-	-	(75)	-	-	-
Вибуття		-	(438)	-	(102)	(13)	(553)	-	(553)
Амортизаційні відрахування	22	(123)	(1 861)	(866)	(5 443)	-	(8 293)	(415)	(8 708)
Залишкова вартість на 31 грудня 2014 р.		1 796	1 037	3 126	23 825	929	30 713	1 733	32 446
Первісна вартість на 31 грудня 2014 р.		2 063	6 297	4 819	48 185	929	62 293	6 258	68 551
Накопичена амортизація		(267)	(5 260)	(1 693)	(24 360)	-	(31 580)	(4 525)	(36 105)
Залишкова вартість на 31 грудня 2014 р.		1 796	1 037	3 126	23 825	929	30 713	1 733	32 446
Надходження		-	16	3 130	12 807	-	15 953	4 688	20 641
Переведення до іншої категорії		-	-	-	204	(204)	-	-	-
Вибуття		(836)	-	-	(102)	(143)	(1 081)	-	(1 081)
Амортизаційні відрахування	22	(123)	(866)	(1 183)	(10 261)	-	(12 433)	(1 069)	(13 502)
Залишкова вартість на 31 грудня 2015 р.		837	187	5 073	26 473	582	33 152	5 352	38 504
Первісна вартість на 31 грудня 2015 р.		1 032	3 542	7 949	61 016	582	74 121	10 946	85 067
Накопичена амортизація		(195)	(3 355)	(2 876)	(34 543)	-	(41 969)	(5 594)	(46 563)
Залишкова вартість на 31 грудня 2015 р.		837	187	5 073	26 473	582	33 152	5 352	38 504

Незавершене будівництво – це переважно будівництво та переобладнання приміщень та обладнання для відділень Банку. Після завершення активи переводяться до складу приміщень та обладнання.

13 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	309 205	106 376
Короткострокові кредити, що отримані	1 064 438	351 821
Довгострокові депозити	118 084	-
Всього заборгованості перед іншими банками	1 491 727	458 197

Станом на 31 грудня 2015 року найбільшою сумою заборгованості за кореспондентськими рахунками інших банків була заборгованість у сумі 308 824 тисяч гривень перед банком-нерезидентом, що становила 99,88% від сукупної заборгованості за кореспондентськими рахунками та депозитами «овернайт» інших банків (у 2014 році у сумі 106 347 тисяч гривень, що становила 99,97% від сукупної заборгованості за кореспондентськими рахунками та депозитами «овернайт» інших банків).

Станом на 31 грудня 2015 року найбільшою сумою заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків була заборгованість у сумі 707 795 тисяч гривень перед банком-нерезидентом, що становила 66,49% від сукупної заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків (у 2014 році у сумі 351 821 тисячі гривень, що становила 100,00% від сукупної заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків).

Станом на 31 грудня 2015 року заборгованість у вигляді довгострокового депозиту залученого від банку-нерезиденту складала 118 084 тисяч гривень (у 2014 році заборгованість за довгостроковими депозитами відсутня).

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 29. Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками поданий у Примітці 24. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 31.

14 Поточні рахунки та депозити

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Поточні рахунки		
- Поточні рахунки юридичних осіб	1 720 104	1 383 658
- Поточні рахунки фізичних осіб	1 095 511	767 228
Всього поточних рахунків	2 815 615	2 150 886
Депозити		
- Депозити юридичних осіб	781 039	228 182
- Депозити фізичних осіб	893 296	959 814
Всього депозитів	1 674 335	1 187 996
Всього поточних рахунків та депозитів	4 489 950	3 338 882

Станом на 31 грудня 2015 року до складу залишків за поточними рахунками входять депозити «до запитання» у загальній сумі 813 646 тисяч гривень (у 2014 році – 712 486 тисяч гривень), з якої 772 325 тисяч гривень належить фізичним особам (у 2014 році – 588 469 тисяч гривень), 41 321 тисяча гривень – юридичним особам (у 2014 році – 124 017 тисяч гривень). Відсоткові ставки за такими депозитами становили від 0,01% до 22% річних.

Станом на 31 грудня 2015 року загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Банку на поточних рахунках становить 954 416 тисяч гривень (у 2014 році – 691 167 тисяч гривень), або 33,90 % (у 2014 році – 32,13%) загальної суми коштів на поточних рахунках.

Станом на 31 грудня 2015 року загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Банку на депозитах становить 907 786 тисяч гривень (у 2014 році – 594 824 тисячі гривень), або 54,2% (у 2014 році – 48,6%) загальної суми коштів на депозитах.

Станом на 31 грудня 2015 року до складу коштів клієнтів входять залишки у загальній сумі 765 422 тисячі гривень (у 2014 році – 741 914 тисяч гривень), розміщені клієнтами як забезпечення кредитів клієнтам загальною сумою 728 776 тисяч гривень (у 2014 році – 661 423 тисячі гривень). Див. Примітку 10.

Розподіл коштів на поточних рахунках за галузями економіки наведено нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	1 095 511	39	767 228	36
Транспорт, телекомунікації	672 624	24	449 138	21
Торівля	551 935	20	576 056	27
Переробна промисловість	200 645	7	165 536	8
Професійні послуги	72 670	3	13 641	1
Фінансові посередники	62 882	2	70 013	3
Будівництво	68 286	2	39 603	2
Інше	91 062	3	69 671	3
Всього поточних рахунків	2 815 615	100	2 150 886	100

14 Поточні рахунки та депозити (продовження)

Розподіл коштів на депозитах за галузями економіки наведено нижче:

У тисячах гривень	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	893 296	54	959 814	81
Транспорт, телекомунікації	320 353	19	29 830	3
Професійні послуги	140 467	8	13 960	1
Торівля	122 093	7	100 540	8
Фінансові посередники	82 850	5	20 165	2
Сільське, лісове, та рибне господарства	68 069	4	10 900	1
Інше	47 207	3	52 787	4
Всього депозитів	1 674 335	100	1 187 996	100

Інформація про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів показана у Примітці 29. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 24. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 31.

15 Інші залучені кошти

У грудні 2015 року, згідно умов Договору Банк повернув кредит міжнародної організації Чорноморський банк торгівлі та розвитку (ЧБТР) в сумі 5 000 тисяч доларів США (еквівалент 119 300 тисяч гривень на дату повернення), який було отримано в грудні 2014 року. Проценти нараховувались на основі 12-тимісячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 7%, що складало 7,6 процентів річних).

На підставі укладеного в грудні 2014 року договору з ЧБТР, Банк у лютому 2015 року отримав довгостроковий кредит для малого та середнього бізнесу в сумі 2 500 тисяч доларів США. Балансова вартість кредиту за станом на 31 грудня 2015 року складає 60 480 тисяч гривень. Повернення Кредиту передбачене 5 (п'ятьма) рівними платежами кожні півроку, починаючи з другого півріччя строку користування Кредитом. Кінцева дата погашення кредиту – 6 лютого 2018 року. Проценти за договором нараховуються на основі 6-тимісячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 8% (у 2014 році - на основі 12-тимісячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 7%). На кінець 2015 року, з урахуванням укладення додаткової угоди щодо зниження розміру маржі до 6%, це складало 6,48585 процентів річних (7,6053 процентів річних у 2014 році). Проценти сплачуються щопівроку протягом строку користування кредиту.

Інформація про оцінку справедливої вартості інших залучених коштів наведена в Примітці 29.

16 Інші фінансові та нефінансові зобов'язання

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Розрахунки з клієнтами		3 357	35 193
Доходи майбутніх періодів		2 488	-
Інші фінансові зобов'язання		516	4 097
Всього інших фінансових зобов'язань		6 361	39 290
Нараховані витрати на виплати працівникам		8 293	5 235
Нараховані витрати на послуги		6 524	2 121
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		4 576	4 872
Податки до сплати, крім податку на прибуток		3 213	3 560
Інші нараховані витрати		637	413
Всього інших зобов'язань		23 243	16 201
Всього інших фінансових та нефінансових зобов'язань		29 604	55 491

У період з 9 грудня 2014 року по 31 грудня 2014 року за розпорядженням Фонду гарантування вкладів фізичних осіб Банку були перераховані кошти в розмірі 260 000 тисяч гривень для подальшої виплати вкладникам неплатоспроможного ПАТ АБ «Порто-Франко». Заборгованість за розрахунками з клієнтами цього банку станом на 31 грудня 2014 року склала 34 515 тисяч гривень. У 2015 році ця заборгованість була повністю сплачена.

17 Субординований борг

У жовтні 2012 року Банк залучив кошти у вигляді субординованого боргу від пов'язаної сторони – фізичної особи у сумі 2 000 тисячі доларів США, з терміном погашення – жовтень 2017 року; у жовтні 2014 року строк погашення був пролонгований до жовтня 2019 року. Також у листопаді 2014 року Банк залучив 35 000 тисяч гривень у вигляді субординованого боргу від юридичної особи – пов'язаної сторони з терміном погашення - листопад 2019 року. Балансова вартість субординованого боргу станом на 31 грудня 2015 року складає 80 629 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року - 64 491 тисяча гривень). Проценти за договором нараховуються з розрахунку 8 процентів річних за субординованим боргом номінованим в доларах США, та 16,5 процентів річних за номінованим в гривні та сплачуються щомісячно. За оцінками керівництва Банку, процентна ставка за подібними валютними контрактами на дату визнання складала 10,5%. Прибуток від пролонгації строку залучених коштів в доларах США був визнаний у складі капіталу в 2014 році в сумі 695 тисяч гривень. Див. Примітку 29 та 31.

Станом на 31 грудня 2015 року при розрахунку регулятивного капіталу Банку не враховувалось 20% від суми субординованого боргу згідно чинного законодавства. Див. Примітку 25.

18 Акціонерний капітал

<i>У тисячах гривень, крім кількості акцій</i>	Кількість випущених акцій	Сума
На 1 січня 2014 р.	3 073 500	307 350
На 31 грудня 2014 р.	3 073 500	307 350
На 31 грудня 2015 р.	3 073 500	307 350

Усі акції – це прості акції номінальною вартістю 100 гривень за акцію (у 2014 році – 100 гривень за акцію). Кожна проста акція має один голос при голосуванні. Усі акції затверджені до випуску, випущені і повністю оплачені та мають рівні права голосу, права на отримання дивідендів та права на повернення капіталу акціонерам.

Відповідно до законодавства України, Банк розподіляє отриманий прибуток як дивіденди або переводить його до резервів на підставі інструктивної фінансової інформації, підготовленої у відповідності до вимог Національного банку України (2014: у відповідності до вимог НБУ).

У 2015 році були оголошені та виплачені дивіденди за простими акціями банку у розмірі 19 461 тисяча гривень (2014: 8 022 тисячі гривень). Дивіденди були оголошені та сплачені в гривнях.

Резервний фонд у складі капіталу, який обліковується у відповідності до вимог НБУ складав 5 447 тисяч гривень станом на 31 грудня 2015 року (3 398 тисяч гривень станом на 31 грудня 2014 року). Відрахування до резервного фонду здійснюються з чистого прибутку звітного року, що залишається у розпорядженні банку після сплати податків та інших обов'язкових платежів та має бути не менше 5 відсотків від чистого прибутку Банку. Резервний фонд може бути використаний тільки на покриття збитків Банку за результатами звітного року згідно з рішенням Спостережної Ради Банку та в порядку, що встановлений загальними зборами його учасників.

19 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2015 рік	2014 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси юридичним особам	580 655	378 175
Боргові інвестиційні цінні папери для продажу	68 523	25
Заборгованість інших банків	31 317	12 330
Кредити та аванси фізичним особам	5 201	5 426
Всього процентних доходів	685 696	395 956
Процентні витрати		
Поточні/розрахункові рахунки	163 043	73 455
Строкові депозити фізичних осіб	104 816	107 060
Заборгованість перед іншими банками	110 976	24 575
Строкові депозити юридичних осіб	26 176	28 352
Інші залучені кошти	12 832	5 224
Субординований борг	10 053	2 862
Боргові цінні папери, емітовані банком	-	1 665
Всього процентних витрат	427 896	243 193
Чисті процентні доходи	257 800	152 763

19 Процентні доходи та витрати (продовження)

Процентні доходи за знеціненими кредитами складають 618 тисяч гривень (в 2014 році – 1 533 тисячі гривень).

Процентні витрати за депозитами «до запитання», які обліковуються на поточних/розрахункових рахунках складають 55 955 тисяч гривень (у 2014 році – 32 729 тисяч гривень).

20 Доходи та витрати за виплатами та комісійними

<i>У тисячах гривень</i>	2015 рік	2014 рік
Доходи за виплатами та комісійними		
- Розрахунково-касове обслуговування	76 393	39 590
- Придбання та продаж іноземної валюти	34 018	20 374
- Гарантії надані	9 835	5 016
- Інкасація	2 551	1 332
- Інше	1 765	734
Всього доходів за виплатами та комісійними	124 562	67 046
Витрати за виплатами та комісійними		
- Комісійні за розрахункове обслуговування	31 573	20 148
- Інше	3 296	1 093
Всього витрат за виплатами та комісійними	34 869	21 241
Чистий дохід за виплатами та комісійними	89 693	45 805

21 Інший операційний дохід

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2015 рік	2014 рік
Дохід від Мастер Кард за впровадженням спільної маркетингової програми		13 598	7 937
Отримані штрафи		1 271	65
Результат від зміни умов договорів за фінансовими інструментами		456	3 217
Інше		1 203	150
Всього іншого операційного доходу		16 528	11 369

У 2015 році Банк отримав дохід від платіжної системи Мастер Кард у сумі 13 598 тисяч гривень (у 2014 році – 7 937 тисяч гривень) за сумісною програмою розповсюдження платіжних карток відповідної платіжної системи.

22 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	2015 рік	2014 рік
Витрати, пов'язані з персоналом		116 399	77 885
Витрати на оперативну оренду приміщень та обладнання		27 448	17 233
Роялті		21 703	13 589
Витрати на зв'язок та комп'ютерні витрати		18 663	13 098
Внески до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		17 672	17 602
Витрати на утримання приміщень та обладнання		15 232	8 372
Амортизація приміщень та обладнання та амортизація програмного забезпечення та інших нематеріальних активів	12	13 502	8 708
Витрати на добровільне страхування кредитів		13 255	5 649
Професійні послуги		3 868	4 137
Охоронні послуги		3 170	2 432
Інші податки та обов'язкові платежі, крім податку на прибуток		2 869	20 376
Комунальні послуги		2 660	1 914
Витрати на відрядження		2 632	1 405
Інше		16 309	9 741
Всього адміністративних та інших операційних витрат		275 382	202 141

До складу витрат, пов'язаних з персоналом включений єдиний соціальний внесок у сумі 26 553 тисяч гривень (у 2014 році – у сумі 18 555 тисяч гривень).

Військовий збір 1,5% введений у 2014 році склав 1 304 тисячі гривень.

Роялті являє собою щомісячні платежі за використання торговельної марки "Власний рахунок" пов'язаній стороні - компанії під спільним контролем (див. Примітку 31).

23 Податки на прибуток**(а) Компоненти витрат з податку на прибуток**

Витрати з податку на прибуток, відображені у складі прибутку або збитку за рік, складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2015 рік	2014 рік
Поточний податок	13 118	10 101
Відстрочений податок	5 503	2 201
Витрати з податку на прибуток за рік	18 621	12 302

У 2013 році був введений принцип авансування податку на прибуток, який продовжував застосовуватися і у 2015 році.

23 Податки на прибуток (продовження)**(б) Вивірення податкових витрат та прибутку чи збитку, помноженого на ставку оподаткування**

Доходи Банку у 2015 році оподатковувалась податком на прибуток за ставкою 18% (у 2014 році – 18%). Вивірення очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче.

<i>У тисячах гривень</i>	2015 рік	2014 рік
Прибуток до оподаткування	68 188	61 609
Теоретична сума оподаткування за встановленою законом ставкою податку	12 274	11 090
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Витрати, що не включаються до валових витрат	389	708
Різниця між ставкою поточного та відстроченого податку	-	12
Дохід/(витрати), не визнані у фінансовому обліку	(415)	22
Податковий ефект Перехідних Положень Податкового Кодексу *	869	-
Зміна бази оподаткування **	5 504	-
Зміна відстроченого податкового активу	-	170
Інші нетимчасові різниці	-	300
Витрати з податку на прибуток за рік	18 621	12 302

У 2015 році Парламент України прийняв зміни до Податкового Кодексу. Ставка оподаткування на 2016 рік залишилася незмінною 18% (2014, 2015 роки – 18%).

* Податковий ефект Перехідних Положень Податкового Кодексу полягає в наступному: 1) позитивна різниця між резервом станом на 31 грудня 2014 року, сформованим Банком у зв'язку із зменшенням корисності активів згідно з вимогами Постанови НБУ №23 від 25 січня 2012 року, та резервом, сформованим Банком у зв'язку із зменшенням корисності активів згідно з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності, збільшує фінансовий результат до оподаткування рівними частками протягом трьох років (у 2015 році Банком було збільшено фінансовий результат до оподаткування на 7 845 тисяч гривень, податковий ефект склав 1 412 тисяч гривень); 2) до складу витрат включаються витрати на оплату відпусток працівникам та інші виплати, пов'язані з оплатою праці, які відшкодовані після 1 січня 2015 року за рахунок резервів та забезпечень, сформованих до 1 січня 2015 року відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у випадку, якщо такі витрати не були враховані при визначенні об'єкта оподаткування до 1 січня 2015 року (у 2015 році Банком включено таких витрат на 3 017 тисяч гривень, податковий ефект склав 543 тисячі гривень).

** Вищенаведена різниця виникла у 2014 році як збиток від реструктуризації кредитів, що був відображений у обліку згідно з МСБО та не був включений до податкової бази згідно з вимогами Податкового Кодексу України, що діяли на той момент. У 2015 році Парламент України прийняв зміни до Податкового Кодексу, згідно з якими податкова база станом на 31 грудня 2015 року прирівнюється до МСФЗ. При цьому у Податковому Кодексі не передбачено спеціальних перехідних положень щодо відображення податкової різниці на цій операції станом на 31 грудня 2014 року.

(в) Відстрочені податки, проаналізовані за видами тимчасових різниць

Відмінності між правилами оподаткування в Україні і правилами МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць, показаний нижче, обліковується за ставкою 18% (у 2014 році – 18%).

23 Податки на прибуток (продовження)

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2015 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Віднесено безпосередньо на капітал	31 грудня 2015 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Коригування при реструктуризації кредитів	5 413	(5 413)	-	-
Коригування від зміни умов договорів за фінансовими інструментами	1 067	(1 067)	-	-
Резерв на знецінення кредитів	(3 381)	558	-	(2 823)
Приміщення та обладнання	113	119	-	232
Нараховані витрати	534	(141)	-	393
Резерв за іншими фінансовими активами	(469)	469	-	-
Інше	30	(28)	62	64
Чистий відстрочений податковий актив / (зобов'язання)	3 307	(5 503)	62	(2 134)
Визнаний відстрочений податковий актив	7 157	6 530	62	689
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(3 850)	(1 027)	-	(2 823)
Чистий відстрочений податковий актив / (зобов'язання)	3 307	(5 503)	62	(2 134)

Податковий ефект змін тимчасових різниць у 2014 році показаний далі.

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2014 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Віднесено безпосередньо на капітал	31 грудня 2014 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Коригування при реструктуризації кредитів	4 911	502	-	5 413
Коригування від зміни умов договорів за фінансовими інструментами	-	1 067	-	1 067
Резерв на знецінення кредитів	(841)	(2 540)	-	(3 381)
Приміщення та обладнання	554	(441)	-	113
Нараховані витрати	575	(41)	-	534
Резерв за іншими фінансовими активами	-	(469)	-	(469)
Інше	308	(279)	1	30
Чистий відстрочений податковий актив	5 507	(2 201)	1	3 307
Визнаний відстрочений податковий актив	6 348	808	1	7 157
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(841)	(3 009)	-	(3 850)
Чистий відстрочений податковий актив	5 507	(2 201)	1	3 307

24 Управління фінансовими ризиками

Управління ризиками Банку здійснюється стосовно фінансових ризиків, операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися.

Банк здійснює комплексне управління ризиками та їх оцінку згідно з політикою Банку, яка щороку переглядається та затверджується Правлінням. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Функції управління ризиками виконує Спостережна рада, Правління, Комітет з управління активами та пасивами (КУАП), Кредитний комітет (операції з юридичними та фізичними особами та операції на міжбанківському ринку) та Тарифний комітет.

Спостережна рада має максимальні повноваження з управління ризиками та уповноважена статутом Банку затверджувати всі види операцій від імені Банку, включаючи операції, що виходять за межі компетенції Правління та інших органів управління Банку (КУАП, Тарифного та Кредитних комітетів).

Правління несе загальну відповідальність за діяльність Банку, в тому числі у сфері управління ризиками. Свої повноваження із загального управління активами, пасивами та ризиками Правління делегує КУАП, Кредитному та Тарифному комітетам.

КУАП координує роботу всіх структурних підрозділів Банку з метою реалізації стратегій з управління активами і пасивами, оптимізації структури активно-пасивних операцій, повного та ефективного використання залучених кредитних ресурсів Банку, мінімізації ризиків та забезпечення достатнього рівня прибутковості. КУАП здійснює управління валютним ризиком, ризиком процентної ставки, ризиками, пов'язаними з портфелями цінних паперів та кредитів, а також ризиком ліквідності.

Кредитні комітети приймають та затверджують рішення щодо кредитних операцій у межах своїх повноважень, щодо інших питань, пов'язаних з кредитуванням юридичних та фізичних осіб, визначають ліміти за операціями на міжбанківському ринку (валютному та грошовому ринку), приймають рішення щодо формування резервів на покриття можливих втрат за активними операціями Банку.

Якщо сума кредитної операції або загальна сума заборгованості клієнта (групи пов'язаних осіб) перед Банком, з урахуванням усіх позабалансових зобов'язань, виданих Банком щодо цього клієнта (групи пов'язаних осіб), а також операції щодо відступлення/придбання права вимоги за кредитним договором перевищує 10% регулятивного капіталу Банку, рішення щодо проведення операції підлягає затвердженню Правління Банку та Спостережною радою Банку.

Рішення про надання банком кредиту, позики, гарантії чи поручительства пов'язаним з банком особам (крім банків) у сумі, що перевищує 1 відсоток від регулятивного капіталу банку (фізичній особі) або 3 відсотки від регулятивного капіталу банку (юридичній особі), приймається Правлінням Банку шляхом таємного голосування більшістю у 2/3 голосів за присутності щонайменше половини членів цього органу без участі зацікавленої особи

Тарифний комітет Банку діє з метою забезпечення додаткових заходів з управління ризиками та проведення оптимальної тарифної політики щодо банківських продуктів та послуг, які надаються клієнтам Банку. В межах своєї компетенції Тарифний комітет проводить щомісячний аналіз співвідношення собівартості послуг та ринкової конкурентоспроможності діючих тарифів Банку, а також є відповідальним за політику Банку з питань операційних доходів.

Кредитний ризик. Банк наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна зі сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки іншій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Банку з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Банку відображається у балансовій вартості фінансових активів у балансі. Для гарантій та зобов'язань з надання кредитів максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання. Див. Примітку 27.

Банк структурує рівні кредитного ризику, на який він наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику за одним позичальником або групою позичальників. Ліміти кредитного ризику за видами кредитів регулярно затверджуються керівництвом відповідними колегіальними органами. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються щороку або частіше.

Керівництво Банку контролює концентрацію кредитного ризику. Аналіз концентрації кредитного ризику за кредитами та авансами клієнтам наведений у Примітці 10.

Банк аналізує кредити за строками затримки платежів та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво Банку вважає за необхідне надавати інформацію про строки прострочення заборгованості та інші дані про кредитний ризик, як це описано у Примітці 10.

Банк здійснює управління кредитним ризиком шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Ці ліміти визначаються на основі рекомендацій, підготовлених Управлінням ризиками, та затверджуються відповідним

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитним комітетом у межах системи управління ризиками, пов'язаними з кредитним портфелем. Крім того, управління кредитним ризиком здійснюється шляхом дотримання нормативів НБУ.

Ці нормативи включають:

- Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), який визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку. Станом на 31 грудня 2015 року цей норматив складав 24,46% (у 2014 році – 23,45%) при встановленому НБУ значенні нормативу не більше 25% (у 2014 році – 25%).
- Норматив великих кредитних ризиків (Н8), який визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку. Станом на 31 грудня 2015 року цей норматив складав 393,12% (у 2014 році – 437,65%) при встановленому НБУ значенні нормативу не більше 800% (у 2014 році – 800%).
- Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9), який визначається як співвідношення сукупної суми всіх вимог банку до пов'язаних з банком осіб та суми всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо пов'язаних з банком осіб, до регулятивного капіталу банку. Станом на 31 грудня 2015 року цей норматив складав 1,41% при встановленому НБУ значенні нормативу не більше 25%.

Для мінімізації кредитного ризику Банк також використовує заставу та інші види забезпечення.

Кредитування юридичних осіб

При прийнятті рішень з кредитування Банк проводить оцінку потенційних позичальників на основі їх фінансового стану, відображеного у фінансовій звітності, кредитної історії в Банку та інших фінансових організаціях, а також суми ризику, пов'язаного з кредитуванням конкретного позичальника, з використанням шкали рейтингів. Відсутність історії в Банку або кредитної історії в цілому не є абсолютною перешкодою до надання кредиту, за умови, що Банк отримує достатню інформацію для оцінки господарської діяльності та фінансового стану позичальника. При цьому у разі надання кредиту позичальнику без кредитної історії Банк ставить певні умови, включаючи, наприклад, вимогу до клієнта перевести певну частину своїх банківських операцій до Банку на визначений період часу, а також встановлює підвищену процентну ставку або вимагає від такого позичальника надати додаткове забезпечення або гарантії.

При оцінці ризиків, пов'язаних з конкретним позичальником, Банк бере до уваги його комерційну діяльність та такі фактори, як якість управління, основні види діяльності, географічне місцезнаходження, постачальники, покупці, інші статті заборгованості, фінансова стабільність, обсяги продажів, вірогідність повернення кредиту, ліквідність наданого забезпечення та його достатність з урахуванням кредитного ризику.

Кредитування фізичних осіб

У Банку прийнята стандартна процедура затвердження кредитів фізичним особам.

Затвердження ґрунтується переважно на фінансовому стані та платоспроможності позичальника. Строк та регулярність проведення оцінки фінансового стану позичальника залежать від обслуговування боргу та строку кредиту. Оцінка проводиться не рідше одного разу на рік.

Визначення фінансового стану позичальника ґрунтується на загальній інформації, фінансових показниках та цільовому призначенні кредиту. В Банку встановлені максимальні суми кредитів залежно від рівня доходу клієнта, який бажає отримати кредит, стабільності його майбутніх доходів, ліквідності та якості застави. Кредитний комітет розглядає кредитну заявку та приймає рішення про надання кредиту або відмову у наданні кредиту.

Банк постійно контролює виконання позичальниками своїх зобов'язань за окремими кредитами та регулярно переоцінює їх платоспроможність. Контроль здійснюється на основі аналізу прострочених платежів та іншої інформації, отриманої Банком. З урахуванням цієї інформації кредитний рейтинг позичальника може бути переглянутий.

Основні способи повернення проблемних кредитів – це звернення стягнення на предмет застави, отримання коштів від боржника або його поручителя та ініціювання процедури банкрутства боржника.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)*Залишковий кредитний ризик*

Залишковий кредитний ризик виникає у разі, якщо Банк не зміг реалізувати один з видів мінімізації кредитного ризику, наприклад, гарантію або заставу. Це може відбутися, наприклад, внаслідок недійсних юридичних документів, що призводить до несвоєчасної оплати або несплати у разі невиконання боржником своїх зобов'язань за активом. До договорів за банківськими продуктами, забезпеченими активами, включено положення, що передбачає право Банку на подальше стягнення з боржника залишкової суми.

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість збитків через те, що інша сторона, яка бере участь у фінансовому інструменті, не виконає контрактних зобов'язань. Банк застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

Ринковий ризик. Банк наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін. Загальна відповідальність за управління ринковим ризиком покладена на КУАП.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється щоденно). Керівництво контролює валютні позиції Банку відповідно до положень НБУ та внутрішньої політики Банку.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Банку станом на кінець звітного періоду.

На 31 грудня 2015 р.

<i>У тисячах гривень</i>	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста балансова позиція
Гривні	2 902 955	2 510 225	-	392 730
Долари США	3 110 879	3 138 996	-	(28 117)
Євро	457 589	473 919	-	(16 330)
Інші	8 765	6 008	-	2 757
Всього	6 480 188	6 129 148	-	351 040

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Банку станом на кінець минулого звітного періоду.

На 31 грудня 2014 р.

У тисячах гривень	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста балансова позиція
Гривні	1 897 169	1 498 564	-	398 605
Долари США	2 226 647	2 333 391	76 666	(30 078)
Євро	176 285	107 166	(76 698)	(7 579)
Інші	40 394	39 675	-	719
Всього	4 340 495	3 978 796	(32)	361 667

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. Інвестиції у дольові інструменти та немонетарні активи не вважаються інструментами, які можуть призвести до суттєвого валютного ризику.

Аналіз концентрації валютного ризику за зобов'язаннями з кредитування на 31 грудня 2015 року наведений у таблиці:

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Станом на 31 грудня 2015 року:					
Зобов'язання із надання кредитів	19 817	-	-	-	19 817
Гарантії та авалі надані	151 770	27 431	100 840	-	280 041

Аналіз концентрації валютного ризику за зобов'язаннями з кредитування на 31 грудня 2014 року наведений у таблиці:

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Станом на 31 грудня 2014 року:					
Зобов'язання із надання кредитів	14 369	-	-	-	14 369
Гарантії та авалі надані	144 040	28 564	20 774	-	193 378

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці показано зміну прибутку чи збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют на кінець звітного періоду по відношенню до функціональної валюти Банку при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2015 р.		На 31 грудня 2014 р.	
	Вплив на прибуток чи збиток після оподаткування	Вплив на капітал	Вплив на прибуток чи збиток після оподаткування	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 20% (у 2014 році – зміцнення на 40%)	(5 623)	(5 623)	(12 031)	(12 031)
Послаблення долара США на 10% (у 2014 році – послаблення на 30%)	2 812	2 812	9 023	9 023
Зміцнення євро на 20% (у 2014 році – зміцнення на 40%)	(3 266)	(3 266)	(3 032)	(3 032)
Послаблення євро на 10% (у 2014 році – послаблення на 30%)	1 633	1 633	2 274	2 274
Зміцнення інших валют на 20% (у 2014 році – зміцнення на 40%)	551	551	288	288
Послаблення інших валют на 10% (у 2014 році – зміцнення на 30%)	(276)	(276)	(216)	(216)

Від’ємна сума у наведеній вище таблиці відображає потенційне чисте зменшення у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи або у звіті про зміни капіталу, тоді як додатна сума відображає потенційне чисте збільшення.

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Банку.

Показаний вище вплив курсів валют на чистий прибуток та капітал пов’язаний лише з переоцінкою відкритої валютної позиції та не враховує потенційне зниження кредитної якості активів внаслідок девальвації гривні.

Ризик процентної ставки. Банк наражається на ризик у зв’язку із впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Керівництво встановлює ліміти щодо прийнятного рівня невідповідності процентних ставок та здійснює щоденний контроль за дотриманням встановлених лімітів. На практиці керівництво переглядає процентні ставки за активами та зобов’язаннями з урахуванням поточних ринкових умов на основі взаємної домовленості, яка оформлюється додатком до первісного договору, в якому встановлюються нові процентні ставки.

КУАП та Кредитні комітети відповідають за управління ризиком процентної ставки, включаючи мінімальні дозволені процентні ставки за кредитами та максимальні процентні ставки за позиковими коштами, у розрізі банківських продуктів, груп клієнтів та контрагентів. Кредитні комітети несуть відповідальність за забезпечення дотримання інструкцій КУАП. Водночас, підрозділи корпоративного бізнесу та індивідуального бізнесу надають КУАП рекомендації зі зміни деяких процентних ставок з урахуванням ринкових умов або виходячи із внутрішніх інтересів Банку. Управління ризиком процентної ставки здійснюється на основі геп-аналізу, в ході якого визначається та аналізується різниця або невідповідність між процентними ставками за активами та зобов’язаннями, чутливими до зміни процентної ставки.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Банку. До таблиці включено активи та зобов'язання Банку за балансовими сумами, об'єднані в категорії за строками перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строками погашення, залежно від того, що буде раніше:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Немоне-тарні статті	Всього
31 грудня 2015 р.						
Всього фінансових активів	3 635 522	373 176	1 959 147	512 343	44 566	6 524 754
Всього фінансових зобов'язань	4 154 493	488 634	1 265 767	220 254	-	6 129 148
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2015 р.	(518 971)	(115 458)	693 380	292 089	44 566	395 606
31 грудня 2014 р.						
Всього фінансових активів	1 735 874	442 082	1 302 341	860 198	-	4 340 495
Всього фінансових зобов'язань	2 501 399	375 365	839 121	262 943	-	3 978 828
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2014 р.	(765 525)	66 717	463 220	597 255	-	361 667

На кінець 2015 року Банк має фінансове зобов'язання з плаваючою процентною ставкою у вигляді інших залучених коштів. Див.Примітку 15.

Банк здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Далі у таблиці показані процентні ставки на основі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Банку. Позначка “-“ у таблиці означає, що Банк не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті станом на звітну дату:

% річних	2015 рік				2014 рік			
	Гривні	Долари США	Єврс	Інші валюти	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Заборгованість інших банків:								
Кореспондентські рахунки в інших банках	1%	0%	0%	0%	8%	-	-	6%
Строкові розміщення коштів в інших банках	-	-	-	-	27%	10%	-	-
Кредити та аванси клієнтам:								
Кредити юридичним особам	21%	11%	8%	-	20%	11%	11%	-
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	21%	-	-	-	-	-	-	-
Інші фінансові активи	-	-	-	-	10%	-	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками:								
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	-	4%	4%	-	-	2%	1%	-
Короткострокові кредити, що отримані	-	8%	8%	-	-	9%	8%	-
Поточні рахунки	7%	5%	4%	-	6%	6%	5%	1%
Депозити	14%	8%	4%	-	17%	9%	6%	-
Інші залучені кошти	-	10%	-	-	-	8%	-	-
Субординований борг	16.5%	8%	-	-	16.5%	8%	-	-

Інший ціновий ризик. Банк не наражається на ризик зміни ціни акцій (у 2014 році – Банк не наражався на ризик зміни ціни акцій).

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація географічного ризику. Далі поданий аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2015 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Фінансові активи				
Грошові кошти	396 221	-	-	396 221
Залишки на рахунках у Національному банку України	270 256	-	-	270 256
Заборгованість інших банків	20 858	1 498 482	6 857	1 526 197
Кредити та аванси клієнтам	3 713 809	-	-	3 713 809
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	606 059	-	-	606 059
Інші фінансові активи	12 212	-	-	12 212
Всього фінансових активів	5 019 414	1 498 482	6 857	6 524 754
Фінансові зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	-	357 021	1 134 706	1 491 727
Поточні рахунки	2 634 726	180 370	519	2 815 615
Депозити	1 643 091	2 349	28 895	1 674 335
Інші залучені кошти	-	60 480	-	60 480
Інші фінансові зобов'язання	6 362	-	-	6 363
Субординований борг	80 629	-	-	80 629
Всього фінансових зобов'язань	4 364 808	600 220	1 164 120	6 129 148
Чиста позиція за фінансовими інструментами	654 606	898 262	(1 157 263)	395 606
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	299 858	-	-	299 858

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Активи і зобов'язання з країнами ОЕСР переважно включають залишки з контрагентами в США, Німеччині, Великій Британії та Австрії. Активи і зобов'язання з іншими країнами переважно включають залишки з контрагентами в Російській Федерації, на Кіпрі та в Естонії.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз фінансових активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2014 року наведено нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Фінансові активи				
Грошові кошти	265 959	-	-	265 959
Залишки на рахунках у Національному банку України	130 302	-	-	130 302
Заборгованість інших банків	353 641	285 954	39 422	679 017
Кредити та аванси клієнтам	3 251 619	-	-	3 251 619
Інші фінансові активи	13 598	-	-	13 598
Всього фінансових активів	4 015 119	285 954	39 422	4 340 495
Фінансові зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	-	458 197	-	458 197
Поточні рахунки	2 073 635	76 132	1 119	2 150 886
Депозити	1 164 654	4 030	19 312	1 187 996
Інші залучені кошти	-	77 968	-	77 968
Інші фінансові зобов'язання	39 290	-	-	39 290
Субординований борг	64 491	-	-	64 491
Всього фінансових зобов'язань	3 342 070	616 327	20 431	3 978 828
Чиста позиція за фінансовими інструментами	673 049	(330 373)	18 991	361 667
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	207 747	-	-	207 747

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Банк щодня наражається на ризик у зв'язку з вимогами щодо використання його вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає у найближчому майбутньому, та надання кредитів. Банк не тримає грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Ризиком ліквідності управляє Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Банк прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно з депозитів юридичних та фізичних осіб. Банк інвестує кошти у диверсифіковані портфелі ліквідних активів, щоб мати змогу оперативну та безперешкодно виконати непередбачені вимоги щодо ліквідності у ході нормального ведення бізнесу або у непередбачених ситуаціях для того, щоб уникнути неприпустимих збитків або ризику діловій репутації Банку.

Казначейство отримує інформацію про показники ліквідності фінансових активів та зобов'язань і прогнози грошових потоків від інших підрозділів Банку. Казначейство забезпечує наявність адекватного портфеля короткострокових ліквідних активів для підтримання достатнього рівня ліквідності в цілому по Банку.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк має доступ до диверсифікованої бази фінансування та залучає кошти, використовуючи широкий діапазон інструментів, у тому числі депозити та внески акціонерів в капітал, що підвищує рівень гнучкості фінансування, обмежує залежність від одного джерела фінансування та знижує вартість фінансування в цілому. Керівництво прагне підтримувати рівновагу між безперерійністю та гнучкістю фінансування завдяки використанню зобов'язань з діапазоном строків погашення. Депозити клієнтів та банків, як правило, є короткостроковими, та їх більша частина погашається на вимогу. Короткостроковий характер цих депозитів підвищує ризик ліквідності Банку, тому Банк управляє цим ризиком, активно застосовуючи конкурентоспроможні тарифи та систематично проводячи моніторинг ринкових тенденцій.

Управління ліквідністю Банку вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю показників ліквідності нормативним вимогам. Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив миттєвої ліквідності (Н4), який розраховується як відношення високоліквідних активів до зобов'язань, що погашаються на вимогу. Станом на 31 грудня 2015 року цей норматив складав 107,72% (у 2014 році – 34,04%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 20% (у 2014 році – 20%);
- норматив поточної ліквідності (Н5), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2015 року цей норматив складав 70,04% (у 2014 році – 71,6%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 40% (у 2014 році – 40%);
- норматив довгострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2015 року цей норматив складав 95,19% (у 2014 році – 96,03%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60% (у 2014 році – 60%).

Казначейство контролює щоденну позицію ліквідності та регулярно проводить стрес-тестування ліквідності за різних сценаріїв, що охоплюють стандартні та більш несприятливі ринкові умови.

У наведеній далі таблиці показаний розподіл зобов'язань станом на 31 грудня 2015 року за договірними строками, що залишилися до погашення. Суми у таблиці показують контрактні недисконтовані грошові потоки, включаючи загальну суму зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках. Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих станом на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Далі поданий аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2014 року та 31 грудня 2015 року на основі недисконтованих грошових потоків:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
31 грудня 2015 р.					
Заборгованість перед іншими банками	1 250 533	90 165	163 754	-	1 504 452
Поточні рахунки	2 815 615	-	-	-	2 815 615
Депозити	623 128	235 453	778 182	111 361	1 748 124
Інші залучені кошти	60 480	-	-	-	60 480
Інші фінансові зобов'язання	4 492	700	720	450	6 362
Субординований борг	1 548	1 603	7 211	107 285	117 647
Зобов'язання щодо видачі кредитів	19 817	-	-	-	19 817
Зобов'язання за виданими гарантіями	222 912	-	-	-	222 912
Зобов'язання за наданими аваліями	-	-	57 129	-	57 129
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями на 31 грудня 2015 р.	4 998 525	327 921	1 006 996	219 096	6 552 538
31 грудня 2014 р.					
Заборгованість перед іншими банками	246 007	145 405	70 723	-	462 135
Форвардні контракти, розрахунок за якими здійснюється на валовій основі					
- надходження	(76 666)	-	-	-	(76 666)
- вибуття	76 698	-	-	-	76 698
Поточні рахунки	2 150 886	-	-	-	2 150 886
Депозити	76 015	248 992	736 336	205 661	1 267 004
Інші залучені кошти	510	970	82 193	-	83 673
Інші фінансові зобов'язання	39 258	-	-	-	39 258
Субординований борг	1 217	1 383	6 223	96 176	104 999
Зобов'язання щодо видачі кредитів	14 369	-	-	-	14 369
Зобов'язання за виданими гарантіями	134 133	-	-	-	134 133
Зобов'язання за наданими аваліями	-	-	59 245	-	59 245
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями на 31 грудня 2014 р.	2 662 427	396 750	895 475	301 837	4 256 489

Потреби у ліквідності стосовно виплат за гарантіями є значно нижчими, ніж сума відповідних зобов'язань, розкритих у наведеному вище аналізі за строками, оскільки Банк зазвичай не очікує, що кошти за цими зобов'язаннями будуть затребувані третіми особами.

Поточні рахунки та заборгованість перед іншими банками підлягають погашенню на вимогу та були відображені у таблиці вище у категорії «До запитання». При цьому за оцінкою керівництва вимоги щодо отримання коштів з цих рахунків надійдуть значно пізніше.

Депозити відображені у вищевказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Відповідно до змін, внесених у 2015 році до Цивільного кодексу України, фізичні особи мають право вилучати кошти зі строкових депозитів до настання строку погашення виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк не використовує наведений вище аналіз за строками погашення без урахування дисконтування для управління ліквідністю. Для цих цілей Банк контролює очікувані строки погашення, які показані у наведеній далі таблиці станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи					
Грошові кошти	396 221	-	-	-	396 221
Залишки на рахунках у Національному банку України	270 256	-	-	-	270 256
Заборгованість інших банків	1 526 197	-	-	-	1 526 197
Кредити та аванси клієнтам	881 355	373 176	1 946 935	512 343	3 713 809
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	561 493	-	-	44 566	606 059
Інші фінансові активи	-	-	12 212	-	12 212
Всього фінансових активів	3 635 522	373 176	1 959 147	556 909	6 524 754
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	1 245 606	88 144	157 977	-	1 491 727
Поточні рахунки	2 121 903	105 481	363 387	224 844	2 815 615
Депозити	88 227	385 733	1 094 620	105 755	1 674 335
Інші залучені кошти	-	14 057	12 000	34 423	60 480
Інші фінансові зобов'язання	4 298	700	1 170	194	6 362
Субординований борг	747	-	-	79 882	80 629
Всього фінансових зобов'язань	3 460 781	594 115	1 629 154	445 098	6 129 148
Чистий розрив ліквідності за фінансовими інструментами	174 741	(220 939)	329 993	111 811	395 606
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2015 року	174 741	(46 198)	283 795	395 606	-

Банк має кумулятивну невідповідність строків активів та зобов'язань строком до 3 місяців. Ця невідповідність ліквідності виникає внаслідок того, що важливим джерелом фінансування Банку станом на 31 грудня 2015 року були кошти клієнтів та міжбанківські депозити до запитання. На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина поточних рахунків клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих рахунків і минулий досвід Банку дозволяє стверджувати, що більша частина депозитів "до запитання", що включаються до поточних рахунків, являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку. Таким чином, у таблиці вище рахунки до запитання були класифіковані за очікуваними строками погашення, хоча відповідно до умов контракту вкладник може вилучити кошти в будь-який час.

Як зазначено у Примітці 26, станом на 31 грудня 2015 року Банк не дотримувався деяких фінансових показників, що стосуються його інших залучених коштів, що може привести до вимоги кредитора щодо дострокового повернення коштів Банком. У таблиці з аналізом недисконтованих грошових потоків фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2015 року ця сума була віднесена до категорії «До запитання та до 1 місяця». У таблиці з аналізом очікуваних строків погашення ця сума була рознесена між категоріями відповідно до початкових контрактних термінів, оскільки Банк не очікує, що кредитор скористається правом дострокового повернення коштів Банком.

24 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Позиція ліквідності Банку станом на 31 грудня 2014 року показана далі:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи					
Грошові кошти	265 959	-	-	-	265 959
Залишки на рахунках у Національному банку України	130 302	-	-	-	130 302
Заборгованість інших банків	679 017	-	-	-	679 017
Кредити та аванси клієнтам	660 596	442 082	1 288 743	860 198	3 251 619
Інші фінансові активи	-	-	13 598	-	13 598
Всього фінансових активів	1 735 874	442 082	1 302 341	860 198	4 340 495
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	244 011	144 109	70 077	-	458 197
Поточні рахунки	1 466 862	16 196	415 258	252 570	2 150 886
Депозити	66 687	231 256	691 076	198 977	1 187 996
Інші залучені кошти	-	-	77 968	-	77 968
Інші фінансові зобов'язання	39 290	-	-	-	39 290
Субординований борг	525	-	-	63 966	64 491
Всього фінансових зобов'язань	1 817 375	391 561	1 254 379	515 513	3 978 828
Чистий розрив ліквідності за фінансовими інструментами	(81 501)	50 521	47 962	344 685	361 667
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2014 року	(81 501)	(30 980)	16 982	361 667	-

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва Банку. Повна відповідність для банків не характерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Банку та його реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

25 Управління капіталом

Мета Банку при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Банку функціонувати як безперервно діюче підприємство. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі власного капіталу, показаного у звіті про фінансовий стан. Сума капіталу в управлінні станом на 31 грудня 2015 року складала 425 937 тисяч гривень (у 2014 році – 396 177 тисяч гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які перевіряють та підписують Голова Правління і Головний бухгалтер Банку. Оцінка інших цілей управління капіталом здійснюється щороку.

Політика Банку передбачає підтримання сильної капітальної бази для формування позитивної ділової репутації Банку серед кредиторів та учасників ринку та майбутньої стабільності бізнесу.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику (норматив достатності капіталу), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. На 31 грудня 2015 року мінімальне значення згідно з вимогами НБУ становило 10% (на 31 грудня 2014 року – 10%). Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до вимог Національного банку України, який складається з таких компонентів:

У тисячах гривень	2015 рік	2014 рік
Основний капітал	308 641	308 415
Додатковий капітал	195 447	184 612
Всього регулятивного капіталу	504 088	493 027
Коефіцієнт достатності капіталу	13,54%	13,73%

26 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Банк час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Банк не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів. Таким чином, у цій фінансовій звітності відповідний резерв не створювався.

Податкові зобов'язання. Податкове законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітного періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Банку. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути успішно оскаржені відповідними органами. Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі збільшується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово-господарської мети або які здійснені за участю контрагентів, що не дотримуються вимог податкового законодавства. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

26 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

24 грудня 2015 року Верховна Рада України прийняла Закон "Про внесення змін до Податкового кодексу України" та деяких інших законодавчих актів щодо підтримання балансу доходів бюджету в 2016 році, що вносять зміни до Податкового кодексу та деяких інших законодавчих актів. Нововведення, які будуть запроваджені переважним чином вже з 1 січня 2016 року, стосуються податку на прибуток, ПДВ, податку на доходи фізичних осіб, єдиного соціального внеску, акцизного податку, рентних платежів, місцевих податків. Основні зміни:

- Скасування сплати авансових платежів з податку на прибуток;
- Введення квартального звітного періоду з податку на прибуток для підприємств, якщо їх річний дохід від будь-якої діяльності становить більше 20 млн грн;
- Зниження єдиного соціального внеску від діапазону 36,76% - 49,72% до 22%;
- Єдина ставка для ПДФО у розмірі 18% (замість двох діючих ставок 15% і 20%); ставка 5%, що буде використовуватися для доходів від отриманих дивідендів;
- Удосконалення процедури відшкодування ПДВ з бюджету, який повинен забезпечити ті ж вимоги і права для всіх платників податків, у тому числі порядок прийняття заявок на відшкодування ПДВ і т.д.

В даний час керівництво проводить оцінку впливу змін податкового законодавства на діяльність Банку та фінансову звітність.

Капітальні зобов'язання. Станом на 31 грудня 2015 року Банк не мав капітальних зобов'язань, передбачених договорами, стосовно приміщень та обладнання (у 2014 році – таких зобов'язань не було).

Зобов'язання за оперативною орендою. Якщо Банк виступає орендарем, майбутні мінімальні виплати за не скасованою оперативною орендою є такими:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
До 1 року	20 205	17 729
1-5 років	21 112	11 515
Всього зобов'язань за оперативною орендою	41 317	29 244

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів.

На 31 грудня 2015 року Банк мав невиконані безвідкличні зобов'язання, пов'язані із наданням кредитів, у сумі 19 817 тисяч гривень, які представлені зобов'язаннями за овердрафтами на карткових рахунках фізичних осіб (у 2014 році – 14 369 тисяч гривень). Всі інші зобов'язання, пов'язані із наданням кредитів, є відкличними. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі повної видачі клієнтам невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів.

26 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання Банку за безвідкличними гарантіями станом на 31 грудня 2015 року склали 222 912 тисячі гривень (у 2014 році – 134 133 тисячі гривень), зобов'язання за аваліями склали відповідно у 2015 році - 57 129 тисяч гривень (у 2014 році – 59 245). Гарантії, які являють собою безвідкличні забезпечення того, що Банк здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що й кредити. Загальна сума невикористаних гарантій відповідно до договору не обов'язково являє собою суму грошових коштів, виплата яких знадобиться у майбутньому, оскільки багато з цих зобов'язань можуть виявитися незатребуваними або припиненими до закінчення строку їх чинності.

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Станом на 31 грудня 2015 року, залишки за строковими розміщеннями коштів в інших банках в сумі 221 503 тисячі гривень були надані в забезпечення за наданими гарантіями та розрахунками за міжнародними платіжними картками (у 2014 році – в сумі 109 623 тисячі гривень за наданими гарантіями та розрахунками за міжнародними платіжними картками).

Крім того, як описано у Примітці 8, станом на 31 грудня 2015 року обов'язкові грошові резерви в сумі 119 666 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 89 607 тисяч гривень) являють собою обов'язкові резерви, які Банк не може використовувати для фінансування своєї повсякденної діяльності.

Дотримання фінансових показників. Банк повинен дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються його інших залучених коштів. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Банку, серед яких вимога дострокового повернення коштів позичальником на розсуд кредитора. Зокрема, Банк повинен утримувати на певному рівні коефіцієнт достатності капіталу, коефіцієнт ліквідності, встановлений рівень співвідношення максимальної суми заборгованості, належної до сплати будь-якою єдиною стороною, до акціонерного капіталу, встановлений рівень співвідношення сукупної суми заборгованості, належної до сплати пов'язаними сторонами позичальника, до акціонерного капіталу, встановлений рівень співвідношення сукупної суми великих заборгованостей, належних до сплати клієнтами, що є юридичними і фізичними особами і не є банківськими установами до акціонерного капіталу, співвідношення операційних витрат до операційних результатів, дотримуватись вимог до чистої валютної позиції, співвідношення заборгованості за відкритими кредитами, розриву ліквідності, а також нормативів НБУ. Станом на 31 грудня 2015 року Банк не дотримувався деяких вищезазначених фінансових показників, про що було сповіщено кредитора Банку. На дату випуску цієї звітності Банк не отримав остаточного рішення кредитора щодо дострокового повернення коштів Банком. Див. Примітку 24.

27 Взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань

Станом на 31 грудня 2015 року Банк не мав фінансових інструментів, які підлягають взаємозаліку або діють за генеральними угодами про взаємозалік та іншими подібними угодами.

Фінансові інструменти, які підлягають взаємозаліку або діють за генеральними угодами про взаємозалік та іншими подібними угодами станом на 31 грудня 2014 року:

	Відповідні суми на брутто-основі, до взаємозаліку у звіті про фінансовий стан	Відповідні суми на брутто-основі для взаємозаліку у звіті про фінансовий стан	Нетто-суми в результаті взаємозаліку у звіті про фінансовий стан
<i>У тисячах гривень</i>	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Похідні фінансові інструменти з негативною справедливою вартістю	76 698	76 666	32
Всього зобов'язань, які підлягають взаємозаліку або діють за генеральними угодами про взаємозалік та іншими подібними угодами	76 698	76 666	32

Похідні фінансові інструменти включають форвардні контракти щодо операцій з іноземною валютою (див. Примітку 28).

Сума взаємозаліку у звіті про фінансовий стан, які відображені у колонці (b) є нижчою з (i) відповідної суми на брутто-основі вказаної в колонці (a) та (ii) суми пов'язаного інструменту, який підлягає взаємозаліку. Подібним чином, суми за колонками (d) та (e) обмежені сумами відображеними в колонці (c) для кожного окремого інструмента з метою запобігання недооціненню чистої позиції взаємозаліку.

Це розкриття не застосовується до кредитів та авансів клієнтам та пов'язаним із ними депозитів у заставі, крім тих випадків, коли вони представлені на нетто-основі у звіті про фінансовий стан.

28 Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти за угодами з іноземною валютою, укладені Банком, в основному використовуються для торгівлі на позабіржовому ринку між професійними учасниками ринку на підставі стандартизованих контрактів. Похідні фінансові інструменти мають потенційно вигідні умови (і є активами) або потенційно невідгідні умови (і є зобов'язаннями) у результаті коливання процентних ставок на ринку, валютних курсів або інших змінних чинників, пов'язаних з цими інструментами. Загальна справедлива вартість похідних фінансових інструментів може час від часу значно змінюватися.

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів визначається за форвардним курсом, який розраховується з використанням поточного курсу на ринку СПОТ на дату визначення справедливої вартості; процентних ставок за валютою котирування та за базою котирування на відповідний термін до дати виконання контракту у річному обчисленні; кількості календарних днів, що залишилась до виконання контракту; календарної бази розрахунку процентної ставки за валютою котирування та за базою котирування.

В якості СПОТ-курсу Банк приймає поточний курс відповідної іноземної валюти до гривні на ринку ФОРЕКС близько 14.00 за київським часом або в перші години після цього та який застосовується для розрахунків в той самий робочий день або індикатив НБУ. Курс зазначається сумою в гривнях за одну одиницю іноземної валюти. В якості поточного курсу Євро на ринку СПОТ банк приймає встановлений курс Євро до відповідної іноземної валюти ECB37 (euro foreign exchange reference rates), який розміщується на інтернет-сайті Європейського Центрального Банку <https://www.ecb.europa.eu/> близько 17.00 за київським часом або в перші години після цього та який застосовується для розрахунків в той самий робочий день. Курс зазначається сумою іноземної валюти за одну одиницю Євро.

Процентні ставки за валютою котирування та за базою котирування банк визначає наступним чином:

- Для Гривні - ставка KIEBOR з терміном, що залежать від кількості днів до виконання операції. KIEBOR (Kyiv Interbank Offered Rate) - середньозважена процентна ставка за міжбанківськими кредитами.

- Для іноземної валюти (Долар США, Євро, фунт стерлінгів та ін.) - ставка LIBOR з терміном, що залежать від кількості днів до виконання операції. LIBOR (London Interbank Offered Rate) - середньозважена процентна ставка за міжбанківськими кредитами (оновлюється щодня в 13:30).

Станом на 31 грудня 2015 року заборгованість Банку за форвардними контрактами відсутня.

Справедлива вартість дебіторської або кредиторської заборгованості за форвардними контрактами, укладеними Банком, на 31 грудня 2014 року:

У тисячах гривень	2014 рік	
	Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю
Форвардні контракти: справедлива вартість на звітну дату		
- Сума контракту за курсом угоди	-	76 666
- Сума контракту за форвардним курсом	-	(76 698)
Чиста справедлива вартість форвардних контрактів	-	(32)

У 2015 році Банк відобразив у звітності збиток за похідними фінансовими інструментами у сумі 10 727 тисяч гривень (у 2014 році – збиток у сумі 4 223 тисячі гривень) у статті «Прибутки мінус збитки від операцій з похідними фінансовими інструментами» звіту про прибутки та збитки та інші сукупні доходи.

29 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто, ціни), або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

(а) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі

Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі – це такі оцінки, застосування яких вимагається або дозволяється при відображенні сум у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. Їх класифікація за рівнями ієрархії справедливої вартості є наступною:

У тисячах гривень	31 грудня 2015 року			31 грудня 2014 року		
	Рівень 1	Рівень 2	Всього	Рівень 1	Рівень 2	Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ						
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>						
- Облігації внутрішньої державної позики	340	-	340	395	-	395
- Депозитні сертифікати НБУ	-	561 153	561 153	-	-	-
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ	340	561 153	561 493	395	-	395
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ						
<i>Похідні фінансові інструменти із негативною справедливою вартістю</i>						
- Форвардні контракти	-	-	-	-	32	32
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ	-	-	-	-	32	32

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Опис методик оцінки справедливої вартості та параметрів, застосованих для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів за рівнем 2 станом на 31 грудня 2015 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Справедлива вартість	Методика оцінки	Застосовані параметри
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>			
Депозитні сертифікати НБУ	561 153	Порівняльні дані ринку	Ціна операцій
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
	561 153		

Опис методик оцінки справедливої вартості та параметрів, застосованих для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів за рівнем 2 станом на 31 грудня 2014 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Справедлива вартість	Методика оцінки	Застосовані параметри
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
<i>Похідні фінансові інструменти із негативною справедливою вартістю</i>			
- Форвардні контракти	32	Дисконтовані грошові потоки	Курс СПОТ та процентні ставки за валютою котирування
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
	32		

Протягом 2015 року та 2014 року не було змін у методиках оцінок справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі для рівня 2.

(b) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на неповторюваній основі

Банк не має відповідних залишків на звітну дату.

(c) Справедлива вартість фінансових інструментів, які не відображаються за справедливою вартістю, але для яких справедлива вартість підлягає розкриттю

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів, які не відображаються за справедливою вартістю, є наступними:

У тисячах гривень	31 грудня 2015 року				31 грудня 2014 року			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Грошові кошти та їх еквіваленти								
Грошові кошти	396 221	-	-	396 221	265 959	-	-	265 959
Залишки на рахунках у Національному банку України	270 256	-	-	270 256	130 302	-	-	130 302
Заборгованість інших банків								
Кореспондентські рахунки в інших банках	1 390 364	-	-	1 390 364	223 200	-	-	223 200
Строкові розміщення коштів в інших банках	-	135 895	-	135 895	-	455 817	-	455 817
Кредити та аванси клієнтам								
Кредити юридичним особам	-	-	3 694 704	3 694 704	-	-	3 222 078	3 222 078
Кредити фізичним особам:								
- споживчі кредити	-	-	6 869	6 869	-	-	20 997	20 997
- кредити за кредитними картами	-	-	9 556	9 556	-	-	6 150	6 150
- іпотечні кредити	-	-	1 911	1 911	-	-	1 375	1 375
- кредити на придбання авто	-	-	769	769	-	-	1 019	1 019
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу								
Інші фінансові активи	-	-	44 566	44 566	-	-	-	-
Інші фінансові активи	-	-	12 212	12 212	-	-	12 808	12 808
ВСЬОГО	2 056 841	135 895	3 770 587	5 963 323	619 461	455 817	3 264 427	4 339 705

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість зобов'язань, які не відображуються за справедливою вартістю, є наступними:

	2015 рік				2014 рік			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
<i>У тисячах гривень</i>								
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Заборгованість перед іншими банками								
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків								
	309 205	-	-	309 205	106 376	-	-	106 376
Короткострокові кредити, що отримані								
	-	1 182 522	-	1 182 522	-	351 821	-	351 821
Поточні рахунки та депозити								
Поточні рахунки								
- поточні рахунки юридичних осіб								
	-	1 720 104	-	1 720 104	1 383 658	-	-	1 383 658
- поточні рахунки фізичних осіб								
	-	1 095 511	-	1 095 511	767 228	-	-	767 228
Депозити								
- депозити юридичних осіб								
		702 618	69 848	781 039	-	99 126	130 147	228 182
- депозити фізичних осіб								
		47 745	843 368	893 296	-	59 945	886 075	959 814
Інші залучені кошти								
- Кредит від ЧБТР								
	-	60 480	-	60 480		77 968	-	77 968
Інші фінансові зобов'язання								
Інші фінансові зобов'язання								
	-	6 361	-	6 361	-	39 258	-	39 258
Субординований борг								
Субординований борг								
	-	-	82 974	80 629	-	-	64 032	64 491
ВСЬОГО	309 205	4 815 340	996 190	6 129 147	2 257 262	628 118	1 080 254	3 978 796

Справедлива вартість рівня 2 та 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена за допомогою методики дисконтування грошових потоків. Справедлива вартість інструментів з плаваючою ставкою, що не мають котирувань на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів з фіксованою ставкою, які не мають котирувань на ринку, була визначена на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів, Банк використовує припущення щодо процентних ставок, за якими контрагенти на даний час могли б отримати нові позики від непов'язаних кредиторів. Для зобов'язань використовується відповідна ставка для Банку. До зобов'язань на вимогу застосовується дисконтування від першої ймовірної дати вимоги щодо сплати.

30 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) кредити та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи для подальшого продажу; (в) фінансові активи, що утримуються до погашення та (г) фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Категорія «фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат» має дві підкатегорії: (і) активи, включені до цієї категорії при початковому визнанні, та (іі) активи, віднесені до категорії призначених для торгівлі. Крім того, дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом є окремою категорією.

Станом на 31 грудня 2015 року та 31 грудня 2014 року усі фінансові активи Банку були віднесені до категорії кредитів та дебіторської заборгованості, крім інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу.

Станом на 31 грудня 2015 року та 31 грудня 2014 року всі фінансові зобов'язання Банку обліковані за амортизованою вартістю, крім похідних фінансових інструментів, які відображені за справедливою вартістю через прибути та збитки.

31 Операції з пов'язаними сторонами

Банк надає кредити та аванси, залучає депозити та проводить інші операції з пов'язаними сторонами у ході нормального ведення бізнесу. Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їхній юридичній формі. Умови операцій з пов'язаними сторонами визначаються в момент операції. Пов'язаними сторонами є акціонери з суттєвою часткою участі, компанії під спільним контролем, члени Спостережної ради, члени Правління та їхні близькі родичі.

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2015 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
Кредити та аванси клієнтам:				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам у гривні (процентна ставка за договором: 14%-24%)	-	3 727	641	-
Резерв під активні операції	-	3	1	-
Кошти банків:				
Кошти на вимогу в доларах США (процентна ставка за договором: 3%)	-	284 182	-	-
Кошти на вимогу в євро (процентна ставка за договором: 3%)	-	24 642	-	-
Короткострокові кредити отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 6%-9,7%)	-	647 256	-	-
Короткострокові кредити отримані в євро (процентна ставка за договором: 5,8%-8,5%)	-	60 539	-	-
Короткострокові депозити отримані в євро (процентна ставка за договором: 6,2%)	-	118 084	-	-
Кошти клієнтів:				
Поточні рахунки в гривнях (процентна ставка за договором: 0,-18%)	5 589	109 147	3 430	200
Поточні рахунки в доларах США (процентна ставка за договором: 0%-9%)	26 376	355	3 536	2 837
Поточні рахунки в євро (процентна ставка за договором: 0%-7%)	21 986	371	160	12 977
Поточні рахунки в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	-	-	17
Поточні рахунки в російських рублях (процентна ставка за договором: 0%)	-	70	-	-
Строкові депозити в гривнях (процентна ставка за договором: 17,5%-18%)	-	-	973	-
Строкові депозити в доларах США (процентна ставка за договором: 6,5%-8,5%)	-	-	972	5 155
Строкові депозити в євро (процентна ставка за договором: 5,5%-6,5%)	-	-	193	-
Субординований борг в доларах США (процентна ставка за договором 8%)	45 131	-	-	-
Субординований борг в гривнях (процентна ставка за договором 16,5%)	-	35 497	-	-
Зобов'язання із надання кредитів	100	12 703	985	-

Інші пов'язані сторони – фізичні особи, які представлені акціонерами компаній під спільним контролем, які можуть впливати на бізнес-рішення акціонерів Банку.

Субординований борг номінований у доларах США балансовою вартістю 45 131 тисяч гривень на 31 грудня 2015 року (29 143 тисяч гривень на 31 грудня 2014 року) був залучений у жовтні 2012 року. Субординований борг номінований у гривнях балансовою вартістю 35 497 тисяч гривень на 31 грудня 2015 року (35 348 тисяч гривень на 31 грудня 2014 року) був залучений у листопаді 2014 року Див. Примітку 17.

31 Операції з пов’язаними сторонами (продовження)

Умови залучення субординованого боргу регулюються правилами, встановленими Національним банком України та мають певні обмеження щодо процентної ставки.

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов’язаними сторонами за 2015 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов’язані фізичні особи
Процентні доходи	-	4 646	71	-
Процентні витрати	8 403	54 617	847	1 553
Доходи за виплатами та комісійними	107	41 371	63	38
Витрати за виплатами та комісійними	-	2 052	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	410	25 446	-	-

Винагорода ключового управлінського персоналу за 2015 рік включає короткострокові виплати, що складаються із заробітної плати та преміальних і виплачуються у грошовій формі, у сумі 11 820 тисяч гривень (у 2014 році – 5 807 тисячі гривень). Короткострокові премії підлягають виплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги. Ключовий управлінський персонал – це особи, які мають повноваження та несуть відповідальність, прямо чи непрямо, за планування, управління та контроль діяльності Банку і включають членів Правління та Спостережної ради.

Нижче наведені загальні суми кредитів, надані пов’язаним сторонам і повернуті ними протягом 2015 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі
Суми, надані пов’язаним сторонам за рік	150	493 122	1 361
Суми, повернуті пов’язаними сторонами за рік	(147)	(527 566)	(1 518)

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2014 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
Кредити та аванси клієнтам:				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам у гривні (процентна ставка за договором: 12%-18%)	-	38 389	125	-
Резерв під активні операції	-	223	1	-
Дебіторська заборгованість за іншими фінансовими інструментами	-	12 001	-	-
Кошти клієнтів:				
Поточні рахунки в гривнях (процентна ставка за договором: 0,01%-14%)	24 288	62 545	694	111
Поточні рахунки в доларах США (процентна ставка за договором: 0%-3%)	13 271	27 527	915	16 762
Поточні рахунки в євро (процентна ставка за договором: 0%-1,5%)	11 271	950	66	23 021
Поточні рахунки в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%-1,5%)	-	-	-	12
Поточні рахунки в російських рублях (процентна ставка за договором: 0%)	-	28 246	-	-
Строкові депозити в гривнях (процентна ставка за договором: 10%-22%)	372	1 231	493	-
Строкові депозити в доларах США (процентна ставка за договором: 5%-9%)	27 268	-	34 659	-
Строкові депозити в євро (процентна ставка за договором: 4,5%-6,5%)	-	-	132	-
Субординований борг в доларах США (процентна ставка за договором 8%)	29 143	-	-	-
Субординований борг в гривнях (процентна ставка за договором 16,5%)	-	35 348	-	-
Зобов'язання із надання кредитів	100	14 226	61	-

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2014 рік:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
Процентні доходи	2	1 924	32	-
Процентні витрати	16 499	16 195	2 731	1 782
Доходи за виплатами та комісійними	63	26 908	39	22
Адміністративні та інші операційні витрати	-	14 998	-	-

Як зазначено у Примітці 17, протягом 2014 року було визнано прибуток від пролонгації строку залучених коштів в доларах США у складі капіталу в сумі 695 тисяч гривень.

Нижче наведені загальні суми кредитів, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2014 року:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі
<i>У тисячах гривень</i>			
Суми, надані пов'язаним сторонам за рік	191	175 527	8 514
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за рік	(190)	(139 226)	(8 973)

32 Події після закінчення звітного періоду

За період з січня по квітень 2016 року Банк відкрив одне нове відділення в м. Миколаїв, а також одне відділення було закрито в м. Дніпропетровськ.